

O B Č I N A
Grad

Informativno glasilo Občine Grad

leto XIX

številka 52

december 2018

Naj bo dobro leto 2019!

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI,

minila so štiri leta, ko sem vas prvič nagovorila v občinskem glasilu. Skupaj z vami sem prehodila pot in čas, ki mi veliko pomeni.

Drage občanke in dragi občani, veliko tega ste mi dali in upam, da vam, tudi jaz. Če temu ne bi bilo tako, bi na volitvah odločili drugače. Pa niste, za kar se vam zahvaljujem in vam iskreno povem, da se bom še naprej za-

vzemala za enakomeren razvoj naše občine in v dobro vseh občanov. Skupaj smo močnejši, še zlasti takrat, ko želimo drug drugemu in skupnosti samo dobro. Želim, da nam bo to vsem skupaj vodilo za leta, ki prihajajo. Iskrena zahvala vsem občankam in občanom ter vsakemu posebej za vse, kar ste dobrega storili za našo občino.

Pred nami je zimski čas, ko se delo na terenu nekoliko umiri. To pa ne velja za občinsko upravo in novo izvoljeni občinski svet, saj bo potrebno skupaj skrbno načrtovati nadaljnji razvoj naše občine. Nadaljevati bo potrebno s projekti, ki smo jih že začeli v tem letu; znana je tudi povprečnina za leto 2019, vendar ne bo omogočila vsega tistega, kar so potrebe na terenu. Verjamem, da bomo s skrbnim načrtovanjem uresničevali tudi to.

V letu 2018 smo največ del izvedli na cestni infrastrukturi, o čemer boste lahko prebirali v tem prazničnem glasilu in tudi vseh drugih aktivnostih, ki so se zvrstile v odhajajočem letu.

Mesec december je poseben mesec. Poseben pa ni samo zato, ker nas obiščejo trije dobri možje, Miklavž, Božiček in Dedek Mraz, katerih se najbolj veselijo naši otroci, ampak zato, da vsi skupaj pregledamo delo, ki smo ga opravili. Zasedili bomo uspehe in poraze. Vse to pa naj da moč in voljo za uspešno delo še naprej.

V teh dneh si vzemimo čas zase, družino, prijatelje in tudi tiste osamljene ljudi, katerih svojci niso z njimi.

Drage občanke, dragi občani,
želim vam lepe božične praznike, polne notranjega miru,
čestitam ob »Dnevu samostojnosti in enotnosti« ter želim
veliko optimizma, medsebojnega spoštovanja in zaupanja,
vedrih misli, veselja, ljubezni, sreče ter zdravja v letu 2019!

Vaša županja
Cvetka Ficko

SPOŠTOVANE BRALKE, SPOŠTOVANI BRALCI,

v zadnjem mesecu koledarskega leta spet v mislih zaključujemo eno obdobje, ko smo tako na družbeni kot osebni ravni zagotovo uresničili mnogo želja. Po vročem poletju, ko so našo občino zaznamovale številne slavnostne, verske, športne, gasilske, sejemske in družabne prireditve, nas je že kmalu s svojimi plodovi obdarila pisana jesen, ki je šolarje ponovno povabila v šolske učilnice in novemu znanju naproti, nas pa na pot vsakdanjih obveznosti, novih spoznanj in izzivov. Na območju občine so se tako dokončali in na novo začeli številni projekti. Na različne načine smo skrbeli tudi za ohranjanje naše kulturne dediščine. Obnavljali smo kulturne spomenike in znamenja ter z zgodovinsko raziskavo lastnikov nekdanjega posestva Gornja Lendava in gradu skozi čas odstrli še delček neraziskane preteklosti. Z izdajo knjig smo ohranjali ljudsko izročilo in spodbujali umetnost pisanja zgodb ter pesmi. Z vsem tem bomo prihodnje generacije še bolj nagovorili k temu, da se bodo rade zatekale h koreninam, spoštovale tradicijo ter lažje odkrивale svoje lastno mesto v kraju, deželi in svetu. Na vse to smo v Evropskem letu kulturne dediščine lahko še posebej ponosni. V preteklih mesecih smo v naši lokalni skupnosti poskrbeli tudi za bolj urejeno in čisto okolje ter povečali možnosti za preživljanje prostega časa v naravi. Na pohodih smo krepili svoje zdravje in spoznavali domačo pokrajino ter na izletih in romanjih obiskali neznane kraje, negovali stara in sklepali nova prijateljstva. Dosežki na tekmovanjih, turnirjih, vajah in taborih pa pričajo o tem, da se posamezniki in člani različnih društev nenehno urijo v svojih spretnostih, uresničujejo zastavljene cilje in uspešno izpolnjujejo svoje poslanstvo. Srečanja, ki povezujejo več generacij, pa nas vedno znova spomnijo, kako zelo potrebujemo drug drugega, kajti modrost in deljene izkušnje so nam v današnjem naglem življenjskem ritmu zelo dragocene.

Tudi december je v naši občini bil zelo bogat z dogodki, o katerih bomo poročali v naslednji številki. Vsem soustvarjalcem našega glasila se v uredniškem odboru zahvaljujemo, ob prebiranju zadnje in praznične izdaje v letu pa vam želimo obilo lepih trenutkov.

Drage bralke, dragi bralci, v tem iztekajočem se letu in na pragu novega vam želim, da bi vedno, še posebej pa v teh prazničnih dneh, našli dragocen čas in znali prisluhniti sebi in sočloveku. Kajti iskren pogled, prisrčen nasmeh, prijazna beseda, topel objem ter spoštovanja, zaupanja in razumevanja poln odnos je največje darilo, ki ga lahko name-nimo drug drugemu.

**Naj veselje, mir, upanje in dobrota napolnjujejo vaše srce ob bo-
žičnih praznikih, v novem letu 2019 pa naj vas spremlja zdravje,
sreča in ljubezen.**

Štefanija Fujs
glavna in odgovorna urednica

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE GRAD, št. 52, 20. december 2018. Glavna in odgovorna urednica: Štefanija Fujs. Uredniški odbor: Mateja Knap, Klementina Pozvek, Mihaela Žokš, Melita Ficko Sapač. Lektorica: Klementina Pozvek. Naslovnica: Mihaela Žokš. Grafična priprava, prelom in tisk: Tiskarna aiP Praprotnik. Naklada: 850 izvodov, leto izdaje: december 2018. Glasilo ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Grad, Grad 172, 9264 Grad, tel. 02/551 88 80, e-pošta: tajnistvo@obcina-grad.si. Glasilo je dostopno tudi na spletni strani Občine Grad: <http://www.obcina-grad.si>. Informativno glasilo Občine Grad je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 270.

UVOD

Drage občanke/dragi občani, prišli smo do konca leta. Čas se je spet zavrtel in na kolesu časovnice se poslavljamo od leta 2018. Navadno ljudje konec leta delamo nekakšne račune in obračune, pa ne tistih iz trgovin, temveč osebne. Želim in upam, da je med vami več takšnih, ki menite, da je bilo leto uspešno in dobro na vseh področjih, in čim manj tistih, za katere je bilo leto težko, polno bremen in težav.

Tudi na občini v tem času izdelujemo ocene, poročila, obračune, statistike o preteklem letu. Ovređnoteno bo pod različnimi vidiki. Najvažnejše pa je, ali je bilo to leto blagoslovljeno? Je končni obračun vseh plusov in minusov spodbuden?

Na Občini Grad smo vestno sledili zastavljenim ciljem in izpolnjevanju zakonsko predpisanih nalog in obveznosti. Ni nam vseeno, kako se občina razvija in kakšno bomo zapustili mlajšim rodovom. Delamo po naših zmožnostih, skrbno, gospodarno in odgovorno. Vsi cilji so usmerjeni k napredku in razvoju celotne občine.

Zavedamo se, da le s skupnim delom lahko uresničujemo zastavljene načrte. Vsak na svojem področju, ko sprejme funkcijo, se mora zavedati, da sprejme tudi odgovornost in odgovorno določiti prednostne naloge.

Upamo in verjamemo, da smo v tem času dokazali, da želimo delati odprto in pregledno, da znamo in zmoremo prisluhniti potrebam občanov in jim ponuditi roko v pomoč vedno, kadar je to v naši moči in pristojnosti.

Dragi občani, naša prizadevanja stremijo za lepši, boljši in varnejši jutri, a dobro vemo, da je do cilja vrsta ovir, vidnih in nevidnih, pričakovanih in nepričakovanih, birokratskih, finančnih, objektivnih in subjektivnih. Pripravili smo odlično izhodišče za nadaljnji razvoj celotne občine. Z delom bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih, saj vseskozi bomo nad pripravljalnimi aktivnostmi ter izdelavo projektne in upravne dokumentacije, ki nam bo v prihodnjih letih omogočila terensko delo.

Življenje v občini se, tako kot življenje v družini, ne vrti le okoli investicij in novitet, temveč so za zadovoljstvo ljudi pomembni tudi dobri odnosi med občani, generacijami, društvi, zavodi in poslovnimi partnerji. Da bi te medsebojne odnose vzdrževali na kar najvišji ravni, je potreben vsakodnevni napor in sodelovanje, široko razumevanje in konsenz ter spoštovanje in vključevanje vseh nas. Prepričana sem, da smo v naši občini na dobri poti in da nam je v zadnjih letih uspelo naše odnose v vseh pogledih dvigniti na visoko raven. Prišel bo čas, ko se bomo s ponosom ozrli na prehojeno in doseženo, tudi v tem težkem obdobju.

Nič na poti napredka ni enostavno ali podarjeno. Z vztrajnostjo prihajajo tudi rezultati.

Nekaj izpeljanih investicijskih del smo vam že predstavili v avgustovski številki Informativnega glasila, sedaj pa vam predstavljamo predvsem delo od meseca julija naprej. Seznanili vas bomo tudi s statističnimi podatki.

Mihaela Žokš dipl. upr. org.

Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

PREBIVALCI – STATISTIKA

V Občini Grad je konec novembra 2018 bilo 2.173 prebivalcev in se je glede na leto 2013 zmanjšalo za 148 prebivalcev.

Naselje/leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018
DOLNJI SLAVEČI	452	442	435	417	415	414
GRAD	697	704	691	689	673	661
KOVAČEVCI	129	119	116	111	111	108
KRUPLIVNIK	215	211	208	207	203	197
MOTOVILCI	281	279	282	277	277	280
RADOVCI	222	226	222	213	211	203
VIDONCI	325	323	318	314	309	310
Skupaj	2.321	2.304	2.272	2.228	2.199	2.173

Vir podatkov: Centralni register prebivalcev, november 2018

NOVOROJENCI

Od decembra 2017 do konca novembra 2018 se je v Občini Grad rodilo 15 otrok; 4 dečki in 11 deklic: Nik, Nian, Ana, Vita, Stella, Zala, Filip, Jure, Ema Julija, Alina, Nika, Lara, Laura, Ela in Elina.

Občina Grad podeljuje enkratno denarno pomoč ob rojstvu otroka v višini 200,00 EUR.

ŠTUDENTJE

V letu 2018 smo študentom za napredovanja v višji letnik ter za dokončanje študija podelili 4.005,00 EUR.

Občina Grad je v letu 2018 pridobila 8 diplomantov in doktorico znanosti: inženirja gradbeništva, inženirja varstva okolja in komunale, profesorico razrednega pouka, diplomirano germanistko, inženirja mehatronike, dve diplomirani ekonomistki, ekonomistko in doktorico znanosti na področju elektrotehnike.

O DELU OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Grad se je v mandatnem obdobju 2014–2018 sestel na skupno 38 sejah, in sicer 33 rednih, 2 dopisnih ter 3 izrednih sejah.

Občinski svet Občine Grad je na svoji 32. redni seji dne 27. 9. 2018 sprejel naslednje sklepe:

1. Občinski svet Občine Grad se je seznanil s predlogom nove ekonomske cene vrtca pri OŠ Grad in prosi OŠ Grad za dodatno obrazložitev postavke 8. in 9. izračuna in se predlog obravnava ponovno na naslednji seji.
2. Občinski svet Občine Grad se je seznanil s polletnim poročilom OŠ Grad za leto 2018.

3. Občinski svet Občine Grad se je seznanil s polletnim poročilom ZUKD Grad za leto 2018.
4. Občinski svet Občine Grad se je seznanil z realizacijo proračuna Občine Grad za obdobje 1. 1. 2018–30. 6. 2018.
5. Občinski svet Občine Grad sprejme predlog Odloka o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Grad po skrajšanem postopku.

Občinski svet Občine Grad je na svoji 33. redni seji dne 25. 10. 2018 sprejel naslednje sklepe:

1. Občinski svet Občine Grad potrjuje predlog ekonomske cene vrtca pri OŠ Grad, in sicer v višini 410,21 EUR z veljavnostjo od 1. 10. 2018 naprej. Občina Grad bo starejšemu otroku, ki imajo stalno bivališče v Občini Grad in obiskujejo vrtec pri OŠ Grad, dodatno sofinancirala ekonomsko ceno vrtca v višini 25,00 EUR/otroka/mesec od 1. 10. 2018 do sprejema proračuna Občine Grad za leto 2019.
2. Občinski svet Občine Grad na podlagi poziva Centra za socialno delo Pomurje za imenovanje predstavnika lokalne skupnosti v »Svet lokalnih skupnosti Centra za socialno delo Pomurje« predlaga, da se predstavnika za Občino Grad imenuje po konstituiranju novega Občinskega sveta Občine Grad.

NADALJEVANJE INVESTICIJ V LETU 2018

IZGRADNJA PLOČNIKA IN OGRAJE OB POKOPALIŠČU V RADOVCIH

Polaganje robnikov (Foto: M. Žokš)

Asfalterška dela (Foto: M. Žokš)

Nov izgled; ograja in pločnik (Foto: M. Žokš)

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE CESTE HUSAROVO NA DOLNIH SLAVEČIH Z UREDITVIJO MOSTU

Pred začetkom sanacije (Foto: M. Žokš)

Pred, cesta brez jarkov... (Foto: M. Žokš)

Po izvedbi; nova asfaltna cesta (Foto: M. Žokš)

Asfalterska dela (Foto: M. Žokš)

Utrdil se je tudi most, saj je bil poškodovan. (Foto: M. Žokš)

Nova cesta (Foto: M. Žokš)

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE JAVNE POTI BEŽANOVA GRABA PRI GRADU

Začetek sanacije (Foto: M. Žokš)

IZGRADNJA PARKIRIŠČA PRI VULKANIJI IN POKOPALIŠČU GRAD

Parkirišče dobiva svojo podobo. (Foto: M. Žokš)

Hkrati je potekala ureditev odvodnjavanja (kanalete, propusti, mulde). (Foto: M. Žokš)

IZGRADNJA NOVIH POTI NA POKOPALIŠČU V KRUPLIVNIKU

Izkop, položitev robnikov, navoz, plošče (Foto: M. Žokš)

Zgrajene nove poti med grobovi. (Foto: M. Žökš)

SANACIJA PLAZOVITEGA OBMOČJA OB OBČINSKI CESTI V VIDONCIH (Plaz pri Grah)

Drenaža

Položitev kanalet in ureditev plazovite brežine

UREDITEV ODVODNJAVANJA NA CESTAH PRI GRADU

*Ureditev odvodnjavanja s kanaletami nad igriščem pri Gradu
(Foto: M. Žökš)*

In izdelava revizijskega jaška (Foto: M. Žökš)

Izkop jarkov po vasi Grad (Foto: M. Žökš)

Urejanje plazovitega območja (Foto: M. Žökš)

DELO NA PODROČJU ODVODNJAVANJA V MOTOVILCIH

Položitev kanalet ob občinski cesti (Foto: M. Žökš)

Da bo voda tekla, kje mora! (Foto: M. Žokš)

Naši pridni delavci (Foto: M. Žokš)

ZASTEKLITEV IN NOVA VRATA V MRLIŠKI VEŽICI GRAD

Nov izgled (Foto: M. Žokš)

DELO V RADOVCIH

Izgradnja novega mostu - Smodišove njive (Foto: M. Žokš)

Polaganje kanalet (Foto: M. Žokš)

SANACIJA NA DOLNJIH SLAVEČIH (IZKOP JARKOV, POLOŽITEV ROBNIKOV)

Izkop jarka ob občinski cesti (Foto: M. Žokš)

Izkop proti Fujsu (Foto: M. Žokš)

Ureditev odvodnjavanja pri Knapu (Foto: M. Žökš)

Ureditev prevoznosti ceste (Foto: M. Žökš)

Uredilo se je več novih propustov. (Foto: M. Žökš)

Delo pri gasilskem domu – priprava za asfaltiranje (Foto: M. Žökš)

UREJANJE JAVNIH POTI IN OBČINSKIH CEST V KRUPLIVNIKU

Izkop jarkov po celotni vasi (Foto: M. Žökš)

Saniral se je poškodovani most proti h.št. 10. (Foto: M. Žökš)

Ureditev propustov (Foto: M. Žökš)

Razširitev propusta (Foto: M. Žökš)

Reševanje plazu v Mesarovi grabi (Foto: M. Žokš)

Urejanje odvodnjavanja pri Vrečičevih (Foto: M. Žokš)

Izvedel se je tudi navoz ceste. (Foto: M. Žokš)

UREDITEV GOZDNE CESTE NA DOLNJIH SLAVEČIH

Cesta pred (Foto: M. Žokš)

Po izvedbi (Foto: M. Žokš)

DELO NA PODROČJU ODVODNJAVANJA V KOVAČEVCIH

Sanacija mostu (Foto: M. Žokš)

Izkop jarkov in popravilo poškodovanih propustov (Foto: M. Žokš)

POSTAVITEV IGRAL OB NOGOMETNEM IGRIŠČU PRI GRADU

(Foto: M. Žokš)

PROJEKT LASANTE GORIČKO

Občina Grad je bila skupaj s partnerjema Lokalno energetsko agencijo za Pomurje in podjetjem Ivon d.o.o. uspešna s prijavo projekta LASANTE Goričko za nepovratna sredstva v okviru „Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020“, prednostne osi „Socialna vključenost in zmanjšanje tveganja revščine“, tematskega cilja „Spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji“, prednostne naložbe „Vlaganja v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost“, specifičnega cilja „Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območju LAS“. Nalož-

bo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

V okviru tega projekta smo tako v Občini Grad pridobili polnilno postajo za električne avtomobile, tri električna kolesa s polnilnico, izdelala se je idejna zasnova povezave ogrevanja z lesno biomaso iz OŠ Grad do občinske stavbe Občine Grad, brezplačno izvedbo meritev delovanja peči za 50 gospodinjstev v naselju Grad, ki jo opravlja podjetje Ivon d.o.o., izdana je bila brošura ter izvedeno energetsko svetovanje za občane.

Višina celotnih stroškov projekta je 76.512,17 EUR z DDV. V skladu z določili Javnega poziva znašajo upravičeni stroški 65.175,14 EUR. Glede na višino sofinanciranja iz evropske kohezijske politike bo projekt sofinanciran v skupni višini 52.140,11 EUR, od tega bo Občina Grad prejela 12.368,00 EUR nepovratnih sredstev ter sofinancirala iz proračuna 6.493,20 EUR.

Priprava temeljev (Foto: M. Žokš)

Kolesa so pripravljena (M. Žokš)

SLAVNOSTNA SEJA OB 18. OBČINSKEM PRAZNIKU

Občina Grad je 8. avgusta praznovala 18. občinski praznik. Slavnostna seja je potekala v nedeljo, 5. avgusta 2018, v Radovcih.

Slovenska himna v izvedbi občanke Bernardke Mešič je naznanila začetek slavnostnega programa. (Foto: M. Žokš)

Slavnostna govornica je bila županja Cvetka Ficko – »V slogi je moč in upam, da tudi v prihodnje«. (Foto: M. Žokš)

Domači župnik g. Marko Magdič je podelil blagoslov za razvoj občine. (Foto: M. Žokš)

Zbrane je nagovorila tudi ga. Simona Prosič Filip, evangeličanska duhovnica iz Gornjih Slaveč. (Foto: M. Žokš)

Slovesnost ob prazniku Občine Grad je v prvi vrsti namenjena prav nagrajencem. Županja je poudarila, »da so to ljudje, ki se zavedajo, da je vsak uspeh sad trdega dela, znanja, inovativnosti in še česa«. Tako je vsem dobitnikom plaket in priznanj čestitala za njihove uspešne zgodbe in življenjske dosežke, ki presenečajo, navdihujejo in dajejo celotni občini neizbrisen pečat. Poudarila je, da je pomembno, da pozitivno zremo v prihodnost in da imamo radi kraj, v katerem živimo in delamo.

Slavje je bilo lepo, poln šotor pa potrditev, da cenimo delo in trud vseh nagrajencev. Med samo prireditvijo pa se mi je po mislih »podil« en kup vprašanj. Vesela in seveda ponosna sem na vse dobitnike priznanj in plaket, a medtem ko so prejeli priznanja, se ostali zbrani zagotovo nismo zavedali, koliko časa in truda so ti ljudje posvetili temu, da imajo v rokah to, na občinski ravni pomembno potrditev, da so res dobri, odlični.

Želim povedati, da niso pomembni samo končni rezultati, športne nagrade in dosežki. Pomembnost in velikost vseh teh ljudi je v majhnih, a zelo pomembnih stvareh. Volja, pogum, vztrajnost, trdnost in ne nazadnje tudi trma so tiste stvari, ki so jim skupne. Ne obupajo, čeprav jim gre kdaj pa kdaj kaj narobe, če ni vse po njihovih načrtovanih ciljih; ne obupajo, ko boli, ko čas namenjajo pomoči potrebnim, čeprav imajo doma svoje najbližje, ko se trudijo, organizirajo dogodek ali pa dogodke, pa ni toliko obiska, kot so pričakovali, a to jih ne ustavi, gredo naprej. To so ljudje, ki so v vsej svoji veličastnosti še vedno tako zelo skromni, pre-skromni, da jim je preprosto težko ali pa skoraj neprijetno ob takšnem lepem priznanju, ki ga podarja Občina Grad. A to naj bo največja potrditev in največja zahvala vsem in za vse. Ni se nam potrebno bati za odličnost na kulturnem, športnem in družabnem področju naše občine. Imamo velike ljudi in prav je, da jih cenimo!

Prejemniki plaketa Občine Grad so bili:

ga. Kristina Marič, za dolgoletno vsestransko javno delo v korist občanov; dr. Tadeja Forjanič, za pridobljen strokovni naziv doktorica znanosti na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani; g. Martin Žokš, za pridobljen naziv »Naj picopek Slovenije 2018« in g. Peter Rac, za pridobljen

naziv »Državni prvak v upravljanju dvigal«. (Ga. Kristina in g. Peter se nista mogla udeležiti praznika, zato sta prejela vsak svojo plaketo pozneje.)

Dobitnika plakete Občine Grad: dr. Tadeja Forjanič in g. Martin Žokš (Foto: M. Žokš)

Ga. Kristina Marič prejema iz rok županje plaketo Občine Grad. (Foto: M. Žokš)

Županja sprejela g. Petra Raca in mu podelila plaketo. (Foto: M. Žokš)

Prejemniki priznanj Občine Grad pa so bili:

ga. Ana Semler, za delo na področju ohranjanja ljudskih običajev; ga. Renata Fujs, za posebne zasluge pri razvoju in napredku vasi Motovilci; ga. Mateja Knap, za aktivno delo na društvenem področju; g. Primož Sukič, za pridobljen naziv »Naj gorički žagar«; Kulturno društvo MIM, za uspešno delovanje na področju ljubiteljske kulture; PGD Kovačevci, za 40 let delovanja društva; Kamnoseštvo Bunderla, Štefan Bunderla s. p., za 35 let dela v obrti; Zemeljska

dela Roman Roudi, s. p., za 20 let dela v obrti; ŠD Kovačevci, za 15 let delovanja društva in Župnijska Karitas Grad, za 10 let delovanja na humanitarnem področju.

Nagrajeni so bili tudi uspešni učenci in dijaki naše občine. Razveselili smo se dveh zlatih maturantov, Maria Pezerja in Anje Kadunc. Nagradili pa smo tudi vse mamice, ki so v letu 2017 rodile.

Mladi iz vasi Radovcev in Folklorna skupina Podkolanca iz Cankove so pripravili pester kulturno-zabavni program. Sledila je tudi svečana predaja pločnika in ograje pri pokopališču svojemu namenu. Druženje in zabava sta se nadaljevali s pogostitvijo gostov ter plesom ob glasbi skupine Genial.

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

Dobitniki plaket in priznanj Občine Grad z županjo in direktorico občinske uprave go. Marjeto Geld (Foto: M. Žokš)

Županja je nagradila uspešne učence. (Foto: M. Žokš)

Uspešni dijaki (Foto: M. Žokš)

Občina Grad se je razveselila tudi dveh zlatih maturantov.
(Foto: M. Žokš)

Kulturni program je obogatila Folklorna skupina Podkolonca iz Cankove. (Foto: M. Žokš)

Prisotne mamice z novorojenci v letu 2017 (Foto: M. Žokš)

Blagoslovitev pločnika in ograje ob pokopališču Radovci
(Foto: M. Žokš)

Zbrani na slovesnosti (Foto: M. Žokš)

Prerez traku (Foto: M. Žokš)

Mladi vaščani iz Radovcev

Na koncu je sledila zabava s skupino Genial. (Foto: M. Žokš)

SPREJEM ZAKONSKIH JUBILANTOV PRI ŽUPANJI

V okviru občinskih dni, ki jih praznujemo v času praznika Marijinega vnebovzetja, se je županja srečala z zakonskimi jubilarci, ki so praznovali v tem letu okrogli jubilej svoje poroke ob graški Mariji.

Povabljeni so bili jubilarci, ki praznujejo obletnico poroke od 30 let naprej. Srečanje je potekalo v sejni sobi Občine Grad. Ob dobrotah so poklepetali in obujali spomine na minula zakonska leta.

Slišati je bilo, da je srečen zakon mogoče doseči le z veliko mero ljubezni in strpnosti, kar jubilarci s svojim življenjem tudi dokazujejo.

Županja se je vsem jubilarcom zahvalila, kar naredijo za lokalno skupnost, v kateri živijo: »Kajti s svojim prizadevanjem za svoj zakon, katerega negujete v veri, ljubezni, spoštovanju in razumevanju drug do drugega, bogatite tudi našo skupnost.«

Po srečanju so jubilarci dobili v spomin knjigo Pet jezikov ljubezni in cvetje. Ob srečanju je nastala še skupna spominska fotografija.

Zakonski jubilarci z županjo Cvetko Ficko (Foto: M. Žokš)

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

BLAGOSLOVITEV OBNOVLJENEGA VAŠKO-GASILSKEGA ZNAMENJA V KOVAČEVCIH

Sobotno popoldne, 4. 8. 2018, je bilo v znamenju blagoslovitve novega znamenja, ki je postavljeno na sredini vasi Kovačevci. Gre za obnovitev starega gasilskega doma, ki ima svojo zgodovino daleč nazaj. Vaščani smo se na pobudo že pokojnega vaškega predsednika g. Daniela Sukiča odločili, da se obnovi in da nas spominja na skupno delo naših prednikov.

Skupna delovna akcija vaščanov (Foto: M. Žokš)

In zrasedlo je novo. (Foto: M. Žokš)

Blagoslovitev je opravil domači župnik g. Marko Magdič. (Foto: M. Žokš)

Prerez traku so opravili vaški predsednik g. Dejan Dervarič, ga. županja Cvetka Ficko in predsednik PGD Kovačevci g. Štefan Gjergjek. (Foto: M. Žokš)

Dogodka so se udeležili tudi predstavniki ostalih gasilskih društev. (Foto: M. Žokš)

Županja je ob tej priložnosti v imenu vaške skupnosti podelila zahvalno listino družini Sukič. (Foto: M. Žokš)

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

OBISK BOLNIH IN OSTARELIH OBČANOV

Jesen življenja je lahko lepa, kar dokazujejo naši občani 90-letniki. Številka nam lahko pove, da se življenjska doba v občini viša; kar je najbolj pomembno, pa je to, da se starostniki počutijo dobro in predvsem to, da je za njih lepo poskrbljeno. Lepo je bilo videti iskrice v očeh in iskren nasmeš naših starejših občanov, kateri se niso mogli udeležiti skupnega srečanja za starejše občane v mesecu novembru 2017. Tudi letos sva jih čez leto, kakor je čas dopuščal, obiskali na domu z županjo Cvetko Ficko.

Grah Ivanka, Dolnji Slaveči (Foto: M. Žokš)

Sukič Kristina, Dolnji Slaveči (Foto: M. Žokš)

Prijeten klepet in majhna pozornost sta razveselili naše občane, ki se ponašajo z zavirljivimi številkami v letih. Kljub svoji starosti in bolezni so vitalni ter nasmejani. Njihovi obrazi kar žarijo od nasmeha. Lahko bi rekli, da celo iz leta v leto bolj. So polni upanja in zaupanja v Božjo pomoč. Včasih jim ponagaja zdravje, a Ivanka in Kristina se ne dasta. Kot vsako leto z nasmehom na obrazu tudi tokrat povesta, da nimata nič slabega za povedati. Njihove zgodbe iz preteklosti nam dajejo pogum, da tudi mi vztrajamo na svoji poti.

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

PRED NOVIM ŠOLSKIM LETOM ZA DODATNO VARNOST NA NAŠIH CESTAH

S prikazovalniki hitrosti do večje varnosti v lokalnih skupnostih! V Ljubljani se je v četrtek, 23. 8. 2018, pod organizacijo Javne agencije RS za varnost prometa odvijal svečan dogodek ob predaji prikazovalnikov hitrosti „Vi vozite“. Ena izmed občin, ki se je prijavila na javni poziv in pri tem bila uspešna, je bila tudi naša občina. Prikazovalnik je sedaj nameščen v vasi Motovilci.

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

Uradni sprejem uspešnih občin (Foto: Agencija za promet)

ŽUPANJA POZDRAVILA NOVO GENERACIJO PRVOŠOLČKOV

Županja se je razveselila novih prvošolčkov. (Foto: M. Žokš)

Brezskrbno poletje se je končalo in šolarji so sedli v šolske klopi. Posebej vznemirljivo in nepozabno doživetje je bilo za 17 prvošolčkov, ki so v Občini Grad prvič zaslišali šolski zvonec, pozdravila pa jih je tudi županja Cvetka Ficko, ki je učiteljcem, učencem ter staršem zaželela obilo uspeha, sreče in varnosti v novem šolskem letu. Kot je dejala, je prvi šolski dan vedno nekaj posebnega tako za učence, ki prvič prestopijo šolski prag in si ga zapomnijo za celo življenje, kot tudi za starše in občino. Otrokom je povedala, da je poleg učenja v šoli pomembno predvsem prijateljstvo, zato se naj imajo radi in si pomagajo.

V šolsko skupnost so jih sprejele učiteljice in ravnatelj šole g. Viktor Navotnik.

Prvošolčke so pozdravili tudi otroci iz drugega razreda, ki so lani obiskovali prvi razred, in tako pokazali prvošolčkom, kaj so se naučili v prvem razredu.

Prvošolčkom želimo, da bi v šolo radi hodili, se v njej dobro počutili in se veliko novega naučili.

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

Za prvi dan tudi malo darilo (Foto: M. Žokš)

AKCIJA OČISTIMO SLOVENIJO 2018 – OČISTIMO OBČINO GRAD

Občina Grad je s svojimi občani sodelovala v vseslovenski prostovoljski akciji Očistimo Slovenijo 2018, v kateri je čistila območje svoje občine.

Naša čistilna akcija, ki smo jo izvedli v soboto, 15. 9. 2018, je uspela. Dokazali smo, da znamo in zmoremo očistiti okolico. Zdaj je na nas vseh, da kraj ohranjamo lep in čist.

Skrb za čisto okolje je v sobotnem dopoldnevu povezala vse generacije. Bilo nas je okrog 130. Namen letošnje akcije ni bil le čiščenje; veliko večji pomen se je dajal ozaveščanju o boljšem ločenem zbiranju odpadkov ter nenazadnje tudi preprečevanju nastajanja odpadkov. V ta namen smo nabavili barvne vreče za ločevanje odpadkov in izvedli kulinarčno delavnico z degustacijo »Kako pripraviti pirino solato«. Izvajalec delavnice je bilo Društvo za socialno vključenost Mozaik iz Murske Sobote. Ideja čistilne akcije je bila tudi, da se ta dan naredi kaj za obče dobro – tako so se v nekaterih vaseh pobarvale mostne ograje, v nekaterih pa se še bodo.

Zahvala udeležencem Čistilne akcije 2018

Vsem vaškim odborom, društvom, skupinam in posameznikom se zahvaljujemo za sodelovanje v čistilni akciji. Skupaj smo polepšali našo okolico in jo naredili še bolj prijetno za bivanje. Hvala vsem za pomoč in udeležbo. HVALA, ker vam ni vseeno za naš kraj. Vsak od nas je odgovoren za čisto in urejeno okolje!

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

Po vaseh so se zbirali udeleženci.

V vasi Radovci je ena ekipa v sklopu čistilne akcije pobarvala 3 mostove.

Sortiranje odpadkov v Zbirnem centru v Vidoncih

Nagrada za najstarejšo udeleženko

Akcija v Kruplivniku

Skupna malica pri Gradu

Kulinarična delavnica

Nagrada za najmlajšo udeleženko čistilne akcije

SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV

Čas, v katerem živimo, nam vse bolj narekuje, da nam le medsebojno razumevanje, spoštovanje in strpnost zagotavljajo prijazno življenje. Slednje naj bi bilo tudi vodilo vseh nas, ki bivamo v Občini Grad. Ohranjajmo pristne medčloveške odnose. Mednje sodi tudi spoštovanje do starejših občanov, ki so svoja ustvarjalna leta vgrajevali v našo bivalno skupnost.

V ta namen je v nedeljo, 23. septembra, v gasilskem domu pri Gradu potekalo že tradicionalno srečanje starejših občanov in občanov Občine Grad. Srečanje se je začelo s sveto mašo v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu, ki jo je daroval

domači župnik g. Marko Magdič, nato pa nadaljevalo v gasilskem domu.

158 udeleženih starejših občanov (od 70 let naprej) se je imelo čast razveseliti ob zanimivem kulturnem programu, ki so ga sooblikovali člani Kulturnega društva Rogašovci, učenka Osnovne šole Grad pod vodstvom mentorice ge. Marije Štesl in skupina »Što ma čas«. Zbrane je pozdravila tudi županja Cvetka Ficko, ki je izrazila veselje nad visokim številom zbranih občank in občanov; zaželela jim je prijetno druženje. Poudarila je, da so starejši občani tisti, ki so pomagali soustvarjati našo občino, zato so takšna srečanja majhna pozornost v znak zahvale za njihov prispevek. Neprecenljive so njihove izkušnje in modrost, ki so jo prenesli na mlajše rodove. Duhovno misel za dogodek sta podelila župnik g. Marko Magdič in evangeličanska duhovnica iz Gornjih Slaveč ga. Simona Prosič Filip.

Starejši so v večurnem druženju obujali spomine in delili sreče in tudi nekoliko manj srečne življenjske preizkušnje s svojimi znanci in prijatelji, saj se nekateri srečajo samo na teh tradicionalnih srečanjih starostnikov.

Ob kosilu so udeleženci skupaj z županjo nazdravili mirni in zlasti zdravi nadaljnji poti življenja. Vsak udeleženec je bil ob pogostitvi skromno obdarjen. Nasmejani obrazi so bili dokaz, da vsem tovrstna srečanja veliko pomenijo.

Skupaj smo zapeli. (Foto: M. Žokš)

Nagovor županje Cvetke Ficko (Foto: M. Žokš)

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

OBČINA GRAD JE EVROPSKO LETO KULTURNE DEDIŠČINE 2018 PROSLAVILA Z IZDAJO NOVE KNJIGE »PRAVLJICA O GRAČKEM ZMAJU«

Županja Cvetka Ficko z mladima ilustratorjema in avtorico go. Štefko Bohar (Foto: M. Žokš)

V sklopu evropskega leta kulturne dediščine 2018 je bila v nedeljo, 4. novembra 2018, v gasilskem domu v Kruplivniku predstavitev knjige Pravljica o gračkem zmaju avtorice Štefke Bohar. Dogodek je organizirala Občina Grad v sodelovanju z Društvom žena in deklet Kruplivnik. Po pozdravnem nagovoru županje Občine Grad, ge. Cvetke Ficko, je avtorica nove izdane knjige spregovorila o nastanku zapisa pravljice in o tem, kako je prišlo do knjižne realizacije. Predstavila sta se tudi mlada ilustratorja, učenca Osnovne šole Grad, Tine Fujs Perša in Renej Fujs, ki sta s svojimi likovnimi izdelki soustvarila izdano knjigo. Program sta z glasbenima točkama popestrila mlada sovaščana; petošolec Tijan Rajbar je zaigral na harmoniko, tretješolka Neli Zelko pa na violino. Med povabljenimi gosti sta se predstavitve knjige udeležila tudi predstavnik Javnega sklada Republike Slovenije za

Ga. Štefka Bohar je ob tej priložnosti dobila Zlato značko za dolgoletno aktivnost na področju literarne dejavnosti. (Foto: M. Žokš)

kulturne dejavnosti, območna izpostava Murska Sobota, g. Geza Kišfalvi in g. Aljoša Obal. Slednji je avtorici ob tej priložnosti podelil priznanje – Zlato značko za dolgoletno aktivnost na področju literarne dejavnosti. Po uradnem zaključku prireditve se je druženje v gasilskem domu nadaljevalo ob pogostitvi vseh obiskovalcev; ti so lahko knjigo tudi že kupili. Pravljičica o gračkem zmaju tako ne bo šla v pozabo in naj kulturna dediščina naših prednikov vedno znova nagovarja prihodnje rodove.

Klementina Pozvek

Zbrani na slovesnosti (Foto: M. Žokš)

MESEC NOVEMBER, DAN SPOMINA NA NAŠE RAJNE OBČANE

Novembra se spominjamo bližnjih in njihove prehojene življenjske poti – s hvaležnostjo za lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj, in z upanjem, da se nekoč snidemo med zvezdami.

V imenu vseh občank in občanov Občine Grad je županja Cvetka Ficko položila pri vsakem križu na pokopališčih v občini ikebano. V znak zahvale za vse, ki počivajo, kajti vsi so oblikovali našo lokalno skupnost.

Mihaela Žokš dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

Položitev cvetja ob križu (Foto: M. Žokš)

IZID LOKALNIH VOLITEV 2018

18. novembra 2018 so potekale redne volitve župana in članov Občinskega sveta Občine Grad, kjer so volivci izrazili svojo voljo in izvolili predstavnike v najvišje organe odločanja lokalne skupnosti oziroma občine. **Na volitvah je svoj glas oddalo 1.234 oziroma 65,22 % volilnih upravičencev.**

Rezultat lokalnih volitev 2018 je bil naslednji:

REZULTATI VOLITEV ŽUPANA

Volitve župana so bile končane v prvem krogu, saj je izvoljen kandidat prejel absolutno večino veljavnih glasov.

Kandidata za župana sta prejela naslednje število glasov:

1. Marijan KLEMENT 352 glasov (28,69 %)
2. Cvetka FICKO 875 glasov (71,31 %)

Za županjo je bila izvoljena:

Cvetka FICKO, roj. 7. 4. 1963, stanujoča Radovci 25a, 9264 Grad, po poklicu dipl. inž. grad.

REZULTATI VOLITEV V OBČINSKI SVET OBČINE GRAD

Občinski svet Občine Grad šteje 11 članov. Rezultat volitev v občinski svet je bil naslednji:

VOLILNA ENOTA (naselje GRAD)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Anica KRPIČ	152	16,81
2.	Marijan KLEMENT	226	25,00
3.	Alojz ŠINKO	141	15,60
4.	Branko NOVAK	155	17,15
5.	Silvester ŽELEZEN	230	25,44

Izvoljeni so bili:

1. Silvester ŽELEZEN, roj. 25. 11. 1965, Grad 172c, 9264 Grad
2. Marijan KLEMENT, roj. 16. 7. 1967, Grad 172b, 9264 Grad
3. Branko NOVAK, roj. 25. 6. 1956, Grad 172d, 9264 Grad

VOLILNA ENOTA (naselje DOLJNI SLAVEČI)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Andrej VRTIČ	63	18,21
2.	Denis FORJANIČ	32	9,25
3.	Silvo ŠARKANJ	126	36,42
4.	Janez FERKO	125	36,13

Izvoljena sta bila:

1. Silvo ŠARKANJ, roj. 9. 8. 1968, Dolnji Slaveči 3a, 9264 Grad
2. Janez FERKO, roj. 29. 6. 1975, Dolnji Slaveči 54a, 9264 Grad

VOLILNA ENOTA (naselje VIDONCI)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Marija HAJDINJAK	139	51,29
2.	Danijel BERNJAK	132	48,71

Izvoljena sta bila:

- 1. Marija HAJDINJAK, roj. 19. 9. 1970, Vidonci 48, 9264 Grad**
- 2. Danijel BERNJAK, roj. 9. 10. 1984, Vidonci 81a, 9264 Grad**

VOLILNA ENOTA (naselje KOVAČEVCI)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Štefan GJERGJEK	45	100,00

Izvoljen je bil:

- 1. Štefan GJERGJEK, roj. 17. 12. 1966, Kovačevci 28, 9264 Grad**

VOLILNA ENOTA (naselje KRUPLIVNIK)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Stanislav KEREK	71	66,36
2.	Larisa ČERPNIJAK	36	33,64

Izvoljen je bil:

- 1. Stanislav KEREK, roj. 5. 12. 1964, Kruplivnik 82, 9264 Grad**

VOLILNA ENOTA (naselje MOTOVILCI)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Andrej ČERPNIJAK	67	38,51
2.	Jožef CEIGER	107	61,49

Izvoljen je bil:

- 1. Jožef CEIGER, roj. 29. 9. 1958, Motovilci 54, 9264 Grad**

VOLILNA ENOTA (naselje RADOVCI)

Posamezni kandidati so prejeli naslednje število glasov:

Zap.št.	Kandidat	Št. glasov	% glasov
1.	Srečko VOGRINČIČ	109	83,85
2.	Štefan BAŠA	21	16,15

Izvoljen je bil:

- 1. Srečko VOGRINČIČ, roj. 26. 1. 1980, Radovci 79, 9264 Grad**

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
OBČINE GRAD

Novo izvoljeni člani občinskega sveta z županjo Cvetko Ficko
(Foto: M. Žokš)

OBČINSKI NOGOMETNI TURNIR

Občinski nogometni turnir v Kovačevcih (Foto: M. Žokš)

V soboto, 15. 7. 2018, je na nogometnem igrišču v Kovačevcih potekal tradicionalni občinski turnir v malem nogometu za prehodni pokal Občine Grad. Prireditelj je potekala v okviru 18. občinskega praznika Občine Grad. Organizacijo je letos prevzelo ŠD Kovačevci. Turnirja se je udeležilo osem ekip športnih društev iz občine.

Končni vrstni red občinskega turnirja je bil sledeči: 1. ŠD Vidonci, 2. ŠD Kruplivnik, 3. KMN Grad, 4. ŠKTD LUKAJ Motovilci, 5. ŠRD Dolnji Slaveči, 6. ŠD Kovačevci, 7. NK Grad, 8. ŠD Radovci.

Finalisti – ŠD Vidonci in ŠD Kruplivnik (Foto: M. Žokš)

Najboljši vratar turnirja je bil Rihard Ficko, ki je v голу zastopal zmagovalno ekipo. Največ golov je zadel Blaž Krauthaker, DŠKT LUKAJ Motovilci, ki je tako postal najboljši strelec. Igralci in obiskovalci so se ob koncu družili še ob dobri jedi in pijači.

Mihaela Žokš, dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

ŠD Vidonci, zmagovalci turnirja, z županjo in predsednikom ŠD Kovačevci g. Robertom Šlemerjem (Foto: M. Žokš)

Blaž Krauthaker – naj strelec, DŠKT LUKAJ Motovilci (Foto: M. Žokš)

Ficko Rihard – naj vratar, ŠD Vidonci (Foto: M. Žokš)

PRAZNOVANJE 15 LET ŠD KOVAČEVCI

22. julija, na lepo sončno nedeljo, je ŠD Kovačevci praznovalo svojih 15 let delovanja. Povabljenih je bilo kar nekaj gostov in predstavnikov sosednjih društev. Sledil je uradni del slovesnosti in podelitev priznanj vsem, ki dihaajo s športnim društvom, ga podpirajo in seveda pomagajo.

Po uradnem delu je sledil prijateljski nogometni turnir med povabljenimi ekipami. Prvi sta zaigrali ekipe članov in veteranov ŠD Kovačevci. Sodelovale so še ekipe ŠD Vidonci, ŠD Poznanovci, KMN Otovci in KMN Prosečka vas. Po končanem turnirju je sledilo druženje do poznih večernih ur, se pa seveda spet vidimo ob praznovanju 20-letnice društva.

Delovna ekipa ŠD Kovačevci (Foto: M. Žokš)

Ekipe veteranov in članov ŠD Kovačevci (Foto: M. Žokš)

Priznanje je prejela tudi županja Občine Grad. (Foto: M. Žokš)

Tamara Šlemer

OBČINSKE VAŠKE IGRE

Športno društvo Radovci je bilo letos organizator občinskih vaških iger za prehodni pokal Občine Grad. Igre so potekale v Športnem centru v Radovcih v soboto, 28. julija. Iger se je udeležilo 6 ekip iz občine. Posamezne ekipe so se pomerile v šestih igrah, ki so bile vse zelo zanimive. Smeha, dobre volje in navijanja ni manjkalo. Končni cilj iger je bilo prijetno druženje občanov, čeprav je tudi tekmovalnost privrela na plan. Po napetih igrah smo prišli do končnih rezultatov. Ti

so pokazali, da je zmagala ekipa Gračka vlada z županjo na čelu. Drugega mesta so se razveselili tekmovalci ŠD Kovačevci, tretjega pa DŠKT LUKAJ Motovilci. Družili smo se še ob dobri jedrski in pijači, ki so jo pripravili vaščani Radovcev.

Člani ŠD Radovci so pripravili zanimive igre. (Foto: M. Žokš)

Največ smeha je bilo ob iskanju kovanca. (Foto: M. Žokš)

Spretnost v ciljanju tarče (Foto: M. Žokš)

Predstavniki sodelujočih ekip (Foto: M. Žokš)

Zmagovalna ekipa, Gračka vlada (Foto: M. Žokš)

Mihaela Žokš, dipl. upr. org.
Strokovna sodelavka za družbene dejavnosti

NOGOMETNI KLUB GRAD V SEZONI 2018/19

Članska ekipa NK Grad (Foto: Arhiv NK Grad)

Izteka se leto 2018, tekmovanja v ligah so se za letos zaključila, sledi zimski premor in priložnost za analizo doseženege v jesenskem delu sezone 2018/19.

Če pričnemo pri članski ekipi NK Grad, ki že nekaj sezon tekmuje v 3. Slovenski nogometni ligi, smo z doseženim to jesen vsekakor lahko zadovoljni. Osvojeno 2. mesto na lestevici z minimalnim zaostankom, 2. mesto na Fair play lestevici in najboljši strelac 3. SNL-vzhod v jesenskem delu, Dejan Belna, so razlogi za zadovoljstvo in optimizem pred nadaljevanjem tekmovanja spomladi.

Tudi mladinska ekipa NK Grad se lahko pohvali s solidnimi predstavami v jesenskem delu tekmovanja in uvrstitvijo v sredino lestevice v 1. Medobčinski nogometni zvezi Murska Sobota kljub dejstvu, da so ekipo zapustili nekateri ključni igralci.

Poleg teh dveh ekip uspešno tekmujejo v svojih kategorijah še selekcije U-15 in U-13, čeprav se občasno pojavljajo težave zaradi števila igralcev; nekateri imajo v času tekem tudi druge šolske in obšolske obveznosti.

Še posebej je razveseljivo, da smo v klubu to jesen pričeli s treningi in tekmovanjem najmlajših selekcij, mlajših dečkov in deklic od 5. leta naprej, ki se treningov in tekem skupaj s starši z veseljem udeležujejo.

Za uspešno delo selekcij in dosežene rezultate so zaslužni tako igralci kot trenerji in seveda vodstvo kluba, ki poskuša zagotavljati optimalne pogoje za delo.

V klubu se skupaj z občino trudimo, da naše igrišče z okolico izgleda urejeno, za slačilnicami nastaja otroško igrišče, predvidene pa so še fitnes naprave in klopi. Tudi na naše zveste navijače ne smemo pozabiti, saj so naše tekme lepo obiskane in tudi gledalcem pripada del zaslug za uspehe ekip.

Silvester Železen

Mladinci NK Grad (Foto: Arhiv NK Grad)

Naša prihodnost, nogometaši U-8 (Foto: Arhiv NK Grad)

Mladi upi NK Grad (Foto: Arhiv NK Grad)

Pestro dogajanje ob »velki meši« pri Gradu (Foto: Arhiv NK Grad)

POHOD PO GRAŠČAKOVI POTI

9. septembra 2018 je Društvo za promocijo in razvoj turizma Občine Grad »Skouriš« organiziralo tradicionalni pohod po Graščakovi poti. V prelepem vremenu se je približno 50 pohodnikov podalo na 13 km dolgo pot, ki je potekala mimo kulturnih in zgodovinskih znamenitosti naše občine. Po pohodu je sledilo druženje pred info pisarno v Radovcih.

Daniel Huber

Pohodniki Graščakove poti pred info pisarno v Radovcih (Foto: L. Frumen)

17. POHOD PO MOTOVILCIH V DUHU DOBRE DRUŽBE IN LEPEGA VREMENA

Več kot 80 pohodnikov se je odpravilo na deset kilometrov dolgo pot. (Foto: Z. Žekš)

Tako kot vsako leto je tudi letos Društvo za rekreacijo in sprostitvev »PEŠKI« Motovilci organiziralo pohod, ki je poleg domačih pritegnil tudi pohodnike iz drugih krajev. Čeprav smo ga prejšnja leta izvedli spomladi, je bila tokratna zadnja nedelja v septembru za pohod dobra izbira, saj je lepo vreme privabilo čez 80 pohodnikov. S skupinskim startom pred gasilskim domom so krenili na 10-kilometrsko pot po vasi, ki je vsebovala vse površine – od makadama, poljske poti, gozda do asfalta – ter ponujala razgiban relief. Da ne bi bila preveč naporna, je bilo poskrbljeno s primernim okrepčilom na dveh vmesnih postajah in pohodniško malico na končnem cilju. Tu je bil tudi primeren čas za druženje

Ljudi vseh krajev in starosti, saj je najmlajši pohodnik štel pet let, najstarejši pa šestinsedemdeset. Pohodniki so tako ob lepem vremenu in v dobri družbi poskrbeli za sprostitev telesa in ob pogledu na lepote pokrajine napolnili svojo dušo. To pa je tudi največje darilo, ki so si ga lahko poklonili.

Gabriela Frumen

Podpora k organiziranju pohodov je s svojo udeležbo pokazala tudi županja. (Foto: Z. Žekš)

Udeleženci 17. pohoda po vasi Motovilci (Foto: Z. Žekš)

MLADINSKI TABOR GZ GRAD

Tečaj prve pomoči (Foto: J. Šadl)

Tradicionalno že nekaj let se na nivoju GZ Grad organizira tabor gasilske mladine. Letos smo izbrali destinacijo kot že prejšnji dve leti, nam že domačo, Roglo. Gasilskega tabora se je letos udeležilo 17 otrok, ki so urno pridobivali veščine gasilstva, ter 6 mentorjev. Aktivnosti so bile izvedene po zastavljenem programu. Letošnjega tabora se je sicer udeležilo manj otrok, kakor smo pričakovali, a kljub manjšemu

številu udeležencev smo cilje in naloge uspešno realizirali. Proti Rogli smo se odpravili v četrtek, 12. julija 2018, v popoldanskih urah. Ob prihodu na Roglo je dan že izgubljal svojo moč, zato smo imeli čas le za namestitve v bungalove ter za nočni pohod z žepnimi svetilkami do znamenitega stolpa na Rogli. Naslednje jutro so budilke kaj hitro zvonile našo budnico, saj smo se že v zgodnjih urah odpravili na avtobus, kateri nas je odpeljal v dolino do Zreč, kjer smo se prepustili in uživali v vodni pravljici zreških term. Dopoldan smo tako izkoristili za zabavo, razne vodne igre in plavanje, nato pa se odpravili na avtobus in se odpeljali nazaj na Roglo. Petkov popoldne smo zatem namenili še eni zelo poučni in pomembni tematiki v gasilstvu. Prisluhnilni smo kratkemu tečaju o prvi pomoči, katero smo izvajali tudi na praktičnih vajah. Večer smo namenili druženju in zabavi. Mladinci so se odpravili v otroško diskoteko, pionirji pa so se družili ob namiznih igrah. Kaj hitro je sledilo sobotno jutro in tako predzadnji dan letovanja. Sobota je bila prav posebna, letos smo namreč uvedli noviteto »dan za gasilstvo«. Otroci in mentorji smo tako ves dan preživel ob raznih gasilskih aktivnostih. Po vsem njihovem trudu in obnovitvi vseh veščin in znanj o gasilstvu smo se po večerji sprostili še v notranjih bazenih hotela Rogla. Tako je pred nami ostal še zadnji, le en dan letovanja. Ponovno smo se spustili po sankališču Zlodejevo, potem pa so sledile še športne igre. Zatem nam ni ostalo nič več drugega kot pakiranje iz bungalovov. V popoldanskih nedeljskih urah smo tako pričakali le še avtobus, ki nas je zapeljal v naše domače kraje. Čeprav smo z velikimi nasmehi na obrazih odšli na ta prijetni izlet, smo tokrat že z veseljem čakali, da se vrnemo v svoj domači kraj. A še preden smo zares prišli v objeme svojih najdražjih, smo opravili tradicionalno večerjo v Mariboru v McDonald'su. S tem je bilo naše letošnje dogodivščine konec. Staršem se zahvaljujemo za njihovo zaupanje ter upamo, da se bomo tudi prihodnje leto srečali in podoživeli podobno zgodbo.

Mateja Knap

Udeleženci gasilskega tabora s svojimi mentorji (Foto: J. Šadl)

VAJA GZ GRAD V MESECU POŽARNE VARNOSTI

Na Dolnjih Slavečih je pri kuhanju žganja eksplodiral kotel.

Naši gasilci v intervenciji (Foto: Arhiv GZ Grad)

Pri kuhanju žganja je eksplodiral kotel, pri tem so bile poškodovane tri osebe. Ogenj se je nato hitro širil po celotnem objektu, poleg pogrešanih oseb je bila še nevarnost širjenja požara na sosednji objekt. Skoraj sočasno pa je zaradi odlaganja vročega pepela prišlo do požara v bližnjem gozdu. K sreči je bil to le scenarij vaje gasilcev Gasilske zveze Grad, ki je oktobra v okviru meseca požarne varnosti potekala na Dolnjih Slavečih.

Scenarij za vajo je pripravil poveljnik PGD Dolnji Slaveči Janez Sukič, ki je obsežno vajo tudi vodil, pri tem pa mu je pomagal še njegov namestnik Jože Knap. Izvedbo vaje ter operativno delovanje gasilcev sta spremljala tudi dva inštruktorja.

Vaja je potekala v soboto, 13. oktobra, ko je bil preko Regijskega centra za obveščanje ob 16. uri sprožen alarm za pričetek vaje. Takoj so se na pot odpravili gasilci iz vseh sedmih prostovoljnih gasilskih društev, ki delujejo na našem območju. Na kraj vaje je tako prispelo 56 gasilcev z 12 vozili. Vaja je zajemala izvajanje notranjih napadov, obrambo sosednjih objektov, preiskovanje prostorov, prezračevanje prostorov, iskanje pogrešanih oseb, nudenje prve pomoči, dobavo vode z motorno brizgalno ter gašenje gozdnega požara.

Vaja je bila precej obsežna, vendar so jo gasilci uspešno opravili. Namen vaje je bil preveriti in osvežiti operativne postopke za morebitno posredovanje v primeru podobnih nesreč. Ob takih vajah je pohvalno videti napredek gasilcev z gasilsko reševalno opremo, operativnimi postopki ter zaščitno opremo.

Navzoče sva nagovorila predsednik GZ Grad Stanko Recek in poveljnik GZ Grad Klemen Flisar. Pozdravne besede in zahvalo pa je gasilcem namenila tudi županja Občine Grad gospa Cvetka Ficko.

Ob koncu vaje je bila v gasilskem domu pripravljena malica in okrepčilo za vse sodelujoče. Ob tem bi se zahvalil vsem sodelujočim na vaji, še posebej organizatorju vaje PGD Dolnji Slaveči ter Marjanu Žoharju, ki nam je omogočil uporabo površin za izvedbo tako obsežne vaje.

Ob prihajajočih praznikih vam gasilci GZ Grad želimo veselo, predvsem pa varno praznovanje, v novem letu pa naj vas spremljata zdravje in sreča.

Z gasilskim pozdravom »Na pomoč!«

**Predsednik GZ Grad
Stanko Recek**

Vaja je zajemala več vrst reševanja. (Foto: Arhiv GZ Grad)

Zbrani gasilci (Foto: Arhiv GZ Grad)

DRŽAVNO GASILSKO TEKMOVANJE ZA MEMORIAL MATEVŽA HACETA

Naši gasilci v akciji (Foto: Arhiv Občine Grad)

Leto 2018 si bomo gasilci PGD Motovilci zelo dobro zapomnili. Kar dve naši tekmovalni ekipi sta bili del tekmovalcev Državnega gasilskega tekmovanja za memorial Matevža Haceta, ki je potekalo v Gornji Radgoni. Biti udeleženec

tovrstnega tekmovanja je bilo za nas veliko priznanje. Pri tako veliki konkurenci, kot je v Sloveniji, je že sama uvrstitev na državno tekmovanje velik uspeh.

Cikel tekmovanj za memorial Matevža Haceta se odvija na vsaka 4 leta. Tvrstno tekmovanje je edinstveno, saj v taki obliki poteka samo v Sloveniji. Tekmovanje je dobilo ime po prvem predsedniku GZS Matevžu Hacetu, idejna zasnova tekmovanja pa je zasluga trenutnega poveljnika GZS Francija Petka. Namen tovrstnih tekmovanj je preverjanje in pridobivanje strokovnega znanja in preverjanje psihofizične usposobljenosti operativnih gasilcev. Je priložnost za tekmovalce, da pokažejo svoje znanje in veščine, obenem pa se družijo z gasilci in gasilkami iz celotne Slovenije. Na letošnjem državnem tekmovanju je sodelovalo 195 mladinskih, 180 članskih in 95 ekip starejših gasilcev. Sodilo je 160 sodnikov.

Mladinsko državno gasilsko tekmovanje je potekalo v soboto, 22. septembra, na sejmišču v Gornji Radgoni. Zgodaj zjutraj smo se že pred 6.30 zbrali pred gasilskim domom v Motovilcih in se skupaj z navijači odpeljali proti Gornji Radgoni. Tam smo bili del otvoritvene slovesnosti, na kateri nas je pozdravil poveljnik GZS Franci Petek. Po otvoritvi smo se dokončno pripravili in se odpravili proti komisiji A. Tam smo pustili še zadnje atome treme in šli na tekmovališče. Najprej nas je čakala mokra vaja z vedrovko. Vajo smo zaključili za nas s fantastičnim časom 16,81 in brez kazenskih točk. Sledila je vaja štafetni prenos vode. Tudi pri tej vaji smo prenesli dobro količino vode in končali brez kazenskih točk. Žal pa sta nas na vaji razvrščanja sreča in koncentracija nekoliko zapustili in smo vajo zaključili z osmimi kazenskimi točkami. Tako smo se na koncu skupno uvrstili na 37. mesto (izmed 54

sodelujočih ekip pionirjev). Po tekmovanju pa smo seveda prišli na svoj račun, saj je potekal na sejmišču sejem SOBRA – Sejem obrambe, varnosti, reševanja in zaščite. Ogladali smo si različna vozila naših reševalnih služb. Vojaki so nas zapekljali z znano slovensko patrio, streljali smo z zračno puško in se povzpeli na različna reševalna vozila. Dan je bil pester, poln novih doživetij in spominov. Domov smo se vrnili pozno popoldne, utrujeni, toda veseli, da smo lahko bili del tega. Državno člansko tekmovanje pa je potekalo v nedeljo, 23. septembra, prav tako na sejmišču v Gornji Radgoni. Za razliko od najmlajših je člane pozdravilo sonce in veliko bolj ugodno vreme. Člani B so izvedli mokro taktično vajo, sledilo je teoretično preverjanje znanja, nazadnje pa še vaja razvrščanja. Člani B so dobro pokazali svoje znanje in spretnosti rokovanja z gasilsko opremo. Sicer je sreča opoteča stvar, ki ti zna zelo hitro pokazati hrbet, in tako so žal naši člani prejeli kar nekaj kazenskih točk ter dokončno dosegli 41. mesto od 45 sodelujočih ekip članov B. Pred samim začetkom obeh dni tekmovanja pa nas je prišla pozdravit tudi naša županja, gospa Cvetka Ficko, ki nas je z glasnim navijanjem spodbujala celo tekmovanje.

Hvala vsem navijačem, podpornikom, staršem pionirjev, ki ste nas spremljali in spodbujali skozi to leto. Upamo, da bomo imeli še kdaj čast biti del tako pomembnega dogodka.

Mentorica Valerija Horvat

KRVODAJALCI NA IZLETU

Tudi letos smo se krvodajalci odločili, da raziščemo še nekatere koticke naše lepe Slovenije. Naša dežela ni velika, ima pa ogromno lepote in v soboto, 1. septembra, smo nekaj teh obiskali v naši bližini. Zjutraj ob sedmih se je začelo pobiranje potnikov v Kovačevcih in se nadaljevalo vse do Motovilcev, ko so vstopili še zadnji. Dan res ni obetal lepega vremena, vendar je v nas bilo toliko dobre volje in pričakovanj, da nas tudi oblaki niso motili. Prva postaja je bil Botanični vrt Univerze v Mariboru v Pivoli oziroma v Hočah. Z njihovim vodnikom smo se podali na ogled vrta, ki ima bogato in zanimivo zgodovino. V njem smo občudovali ogrožene, redke, že skoraj izumrle ali povsem običajne rastlinske vrste. Zasnovan je tako, da lahko ločimo sedem večjih enot: gozd z grmovnicami, sistemsko polje, skalnjak, vodne rastline, zeliščni vrt, rozarij in zbirko iglavcev. Stari del vrta je bil zasajen že konec 19. stoletja. Leta 1999 pa je bil vrt mednarodno priznan in sprejet v združenje botaničnih vrtov. Ob izčrpnih razlagi vodnice je čas, namenjen ogledu, hitro minil. Na nebu so se začeli zbirati temni oblaki, zato smo pohiteli proti avtobusu. Polni vtisov smo se odpravili proti Pohorju in poskušali pregnati dež. Kaplje dežja so postajale vse redkejšje in ko smo se približali ekološki kmetiji Uranjek, nam je to tudi uspelo. Dežniki so lahko ostali na avtobusu. Pričakal nas je gospodar, ki nam je najprej predstavil kmetijo, nato pa smo si jo šli še ogledat. Ponaša se z negovanim zeliščnim vrtom z več kot 60 različnimi zelišči, iz katerih pripravljajo čaje, likerje, sokove in še kaj bi se našlo. Ogladali smo si zelišča, vrt in živali, ves čas pa nas je spremljal pes Boni, ki se nam je

Županja, ponosna na svoje mlade gasilce (Foto: J. Šadl)

Mladi gasilci, navdušeni nad opremo (Foto: J. Šadl)

Topli pozdrav, Pachamama center (Foto: D. Bauer)

s svojo prijaznostjo hitro prikupil. Kmetija je uspešna že 27 let in ima ekološki certifikat, vsi izdelki so ekološko pridelani. Vse svoje izdelke tudi prodajajo v trgovinici. Po ogledu in nakupu smo se odpravili na zasluženo kosilo. Tisti bolj hrabri so ostali kar pod kozolcem, ostali pa smo se preselili v notranjost, kjer so nam postregli z njihovo specialiteto – to je pohorski lonec, enolončnica s tipično pohorsko zelenjavo – in sladico. Okrepljeni smo se odpravili proti naslednjemu cilju, ta je bil v kraju Ritoznoj, vinar Frešer. Tu je potekala degustacija vina in ogled kleti. Družinska vinogradniška tradicija sega v leto 1832 in trenutni lastnik Matjaž je že sedma generacija, ki se ukvarja z vinarstvom. Imajo 12 ha vinogradov in pridelajo okrog 30.000 litrov vina različnih sort. Degustacija v kleti je potekala v prijetnem vzdušju in mnenja o vinu bi potekala lahko še kar nekaj časa, če nas ne bi priganjala ura. Čakal nas je ogled še ene znamenitosti, vsem neznane Pachamama centra. Po uri vožnje smo prispeli v vas Kunova, kjer se ta center nahaja. Ustavili smo se pri družini, kjer vsakdan prehaja v umetnost. Spoznali smo družino, ki ima inkovsko poreklo. Pričakala nas je Peruška, ki že nekaj časa živi v Sloveniji in je poročena s Slovencem. Na res prijeten in vmes hudomušen pogled na življenje nas je popeljala na ogled njihovega doma. Dom pa ni le hiša, pač pa tudi vrt, kjer skupaj ustvarjata center harmoničnega bivanja, neskončne ustvarjalnosti in popolnega miru. Hiša na posesti je zgrajena iz posebnih naravnih materialov, tudi iz steklenic. Na vsakem koraku najdemo mozaične elemente in dodelan risani okras. Zakonca širita zeliščni vrt, ki je del biodinamičnega sistema in permakulture. Občudovali smo številne mozaike in bambusove nasade. Ogled smo zaključili v galeriji, kjer nam je Luz predstavila kozmetiko iz naravnih sestavin in del tega smo lahko tudi kupili in odnesli v naše domove. Pachamama center je prostor, kjer se stikata nebo in zemlja, kjer se mešajo različne kulture in slogi, kjer vsakodnevne aktivnosti prehajajo v umetnost, kjer duhovno preseže materialno. Poslovali smo se od prijetne sogovornice

in na avtobusu smo si bili vsi enotni, da je bil to res lep in bogat zaključek našega izleta. Čakal nas je še samo postanek v Radencih, kjer so se eni bolj, drugi manj posladkali s sladoledom. Polni lepih vtisov smo se bližali domu in spet je padla obljuba, da bomo tudi naslednje leto raziskali nekaj lepot naše Slovenije.

Darinka Bauer

PRIJATELJSKA TEKMA MED MALONOGOMETNO REPREZENTANCO SLOVENIJE IN HRVAŠKE V VIDONCIH

Slovenska malonogometna reprezentanca v Vidoncih (Arhiv ŠD Vidonci)

Slovenska malonogometna reprezentanca se je uvrstila na svetovno prvenstvo v nogometu na Portugalskem. V okviru priprav na svetovno prvenstvo je bila v ŠC Vidonci odigrana prijateljska tekma med reprezentanco Slovenije in Hrvaške. Pri organizaciji in izvedbi tekme smo sodelovali tudi člani ŠD Vidonci. S slovensko malonogometno reprezentanco – SZS uspešno sodelujemo že več let. V slovenski malonogometni reprezentanci igra tudi pet igralcev iz Pomurja.

Tekma je bila odigrana v torek, 4. 9. 2018. Začela se je z nekoliko zamude zaradi poznega prihoda hrvaške reprezentance. Sama tekma je postregla z borbeno in kvalitetno predstavo, saj so se igralci morali dokazovati za svoja mesta v ekipi. Po dogovoru med reprezentancama se je tekma igrala 3-krat po 20 minut. Rezultat je bil neodločen 1 : 1 in tako so za trening pristopili še k izvajanju kazenskih strel, ki pa se izvajajo malo drugače kot po navadi. Strelji se izvajajo z vodenjem žoge s sredine proti vratarju in potem sledi še zaključek s strelom na gol. Po izvajanju kazenskih strel so bili Hrvati uspešnejši.

Sama tekma je privabila večje število obiskovalcev iz bližnje in širše okolice. Člani ŠD Vidonci smo poskrbeli za dobro organizacijo celotnega dogodka, ki je bil tudi medijsko podprt, saj so bili prispevki o tekmi objavljeni v različnih medijih. Prejeli smo tudi pohvalo za organizacijo od SZS in hkrati smo se že dogovarjali za nadaljnje sodelovanje.

Pa še podatek o uspehu slovenske reprezentance na Portugalskem. Uvrstili so se v osmino finala, kjer so v tesnem boju izgubili z reprezentanco Nemčije s 4 : 3.

Mitja Sapač

Pozdrav županje Cvetke Ficko (Foto: Arhiv ŠD Vidonci)

UTRINKI IZ DELOVANJA LD GRAD-KUZMA V LETU 2018

Na rednem letnem občnem zboru v mesecu marcu je bilo izvoljeno novo vodstvo. Za predsednika LD Grad-Kuzma je bil izvoljen Viktor Navotnik iz Doliča, tajnik društva je postal Jožef Krpič ml. od Grada, blagajnik pa Tomaž Fartek iz Kuzme. Po sprejetem programu dela je bil največji izziv v letu 2018 sanacija strehe na lovskem domu.

Med letom smo lovci opravili veliko delovnih ur v lovišču. Obdelovali smo tudi krmne njive. Na njivah, ki jih obdelujemo, smo pridelali koruzo za zimsko krmljenje divjadi. Urejali smo tudi lovske naprave in poskrbeli za vodenje lovske gostov, ki že tradicionalno prihajajo k nam na lov. V tem času smo opravili tudi precej izobraževanj za potrebe naše lovske družine. Ravno tako sta dva člana, Andrej Kovač in Aleš Fartek, oba od Grada, opravila lovski izpit.

Reševali smo tudi škodo, ki jo je povzročila divjad na njivah, in se z vsemi lastniki dogovorili o višini za izplačilo le-te. V mesecu avgustu smo izvedli že tradicionalno Hubertovo mašo, s katero se spomnimo vseh preminulih članov naše

Hubertova maša pri lovskem domu v Kuzmi (Foto: Arhiv LD Grad-Kuzma)

LD. Maševala sta dva duhovnika, in sicer duhovnik g. Ivan Kranjec iz župnije Kuzma ter g. Alojz Benkovič, župnik iz Belincev, sicer tudi član naše zelene bratovščine. Po končanem bogoslužju je sledilo družabno srečanje s pogostitvijo.

Udeležili smo se tudi akcije Očistimo Slovenijo. V mesecu septembru smo pričeli z obnovo ostrešja na našem lovskem domu. Dela je kot najugodnejši ponudnik izvajalo podjetje Dengrad d. o. o. od Grada, ki je dela v dogovorjenem roku tudi zaključilo. Predračunska vrednost del je znašala cca. 26.000,00 €. To je bil seveda zelo velik finančni zalogaj za naše društvo, ki si mora finančna sredstva zagotoviti samo. V jesenskem času pa smo bili aktivni predvsem pri organizaciji in izvedbi lovov, kjer poleg samega lova ohranjamo tudi lovske šege in navade. Tako smo po nekaj letih zopet izvedli lovski krst. Obenem pa že delamo načrte za naslednje leto. Želimo si tudi, da bi našemu lovskemu domu dali še več vsebin.

Člani naše zelene bratovščine si želimo dobrega sobivanja z vsemi, s katerimi se srečujemo pri izvajanju našega poslanstva.

Vsem občanom in občankam Občine Kuzma in Občine Grad želimo prijetno praznovanje prihajajočih praznikov in vse dobro v letu 2019.

Predsednik LD Grad-Kuzma
Viktor Navotnik

Obnova ostrešja na lovskem domu v Kuzmi (Foto: Arhiv LD Grad-Kuzma)

13. SREČANJE GASILSKIH VETERANOV GZ GRAD

V nedeljo, 25. 11. 2018, so se na vabilo GZ Grad v gasilskem domu PGD Grad spet srečali gasilski veterani GZ Grad na svojem rednem letnem srečanju in pogostitvi. Želja in pobuda za takšna srečanja je bila uresničena 26. 11. 2006, ko so vsi takratni gasilski veterani prejeli vabila in se jih je kar 27 odzvalo na prvo srečanje, ki je bilo nekaj novega v tistem času za naše gasilce. Takoj smo vedeli, da se bodo takšna srečanja tudi nadaljevala, in tako so se do letos že 13-krat srečali. Na GZ smo se vsa ta leta trudili, da bi našim gasilskim predhodnikom lahko pokazali naše spoštovanje za njihovo delo, ki so ga opravljali pod skoraj nemogočimi pogoji za čas njihovega dela v gasilskih organizacijah. Postavljali

so gasilske domove, nabavljali osnovno opremo in bili so vedno optimisti za boljši jutri ter v pomoč vsem, ki so jo od njih potrebovali. Za zagon društev niso imeli praktično nič, pa so vseeno postavili vseh 7 gasilskih društev v GZ Grad na noge ter zagotovili najnujnejše za svoje delovanje, pri tem pa žrtvovali ogromno svojega časa in prostovoljnega dela. Vsakoletna srečanja so se spreminjala, prihajali so novi člani in žal jih je tudi v zadnjih 13 letih mnogo preminulo. Vsakoletno srečanje so izkoristili za pristno druženje, obujanje spominov na preteklo delo, se zabavali, popili na zdravje in se imeli lepo. Na GZ Grad smo se vedno trudili, da so bili vsi lepo sprejeti, postreženi in da so prejeli tudi kakšno spominsko darilo s srečanja.

Vse prisotne na 13. srečanju je na začetku pozdravil podpredsednik GZ Grad Milan Špilak, se jim zahvalil za vso dosedanjo delo ter se z minuto molka spomnil na vse preminule gasilske veterane. Vse zbrane sta tudi letos prisrčno pozdravila županja Občine Grad ga. Cvetka Ficko ter predsednik GZ Grad Stanko Recek. Letošnjega srečanja se je udeležilo 42 gasilskih veteranov. V spomin na srečanje so se vsi udeleženci slikali za spominsko srečanje, nakar je sledila pogostitev, ki jo je pripravila gostilna Pri veselem Goričancu iz Radovcev. Vsi udeleženci srečanja so se strinjali z željo, da se spet srečajo na naslednjem srečanju gasilskih veteranov GZ Grad. Kaj pomaga človeku vse bogastvo sveta, če nima prijatelja v stiski? In to so lahko gasilci, tudi gasilski veterani, samo prisluhniti jim moramo!

GZ Grad
Milan Špilak

Spominska fotografija (Foto: Arhiv GZ Grad)

OGLED TEKME V LJUBLJANI, OLIMPIJA : MURA

Člani ŠD Vidonci smo se v petek, 23. novembra, odpravili v slovensko prestolnico na ogled tekme v prvi slovenski ligi Mura : Olimpija.

Po opravljenem delovniku smo se zbrali v ŠC Vidonci in se odpravili proti Ljubljani kar z dvema avtobusoma. Med potjo smo se opremili z navijaškimi artikli Mure in poslušali ter prepevali navijaške pesmi. Ko smo prispeli v Ljubljano, smo najprej opravili večerjo. Po večerji je sledila vožnja do

stadiona v Stožicah. Na parkirišču smo se srečali z ostalimi navijači Mure in začelo se je bučno navijanje ter odhod na stadion. Med samo tekmo smo ves čas bučno spodbujali igralce Mure. Prava evforija pa je zavladovala na stadionu, ko je igralec Mure ob koncu drugega polčasa prvič zatresel mrežo nasprotni ekipe in nato še drugič. Tekma se je končala z neodločenim izidom, evforija pa se je nadaljevala tudi po končani tekmi.

Zadovoljni in srečni smo se odpravili v Prekmurje.

Melita Ficko Sapač

Zvesti navijači smo se odpravili na pot. (Foto: Arhiv ŠD Vidonci)

PGD VIDONCI USTANOVILI PRVO PIONIRSKO EKIPO

Pa nam je končno uspelo ...

Tako bi lahko začeli ta prispevek o nastanku prve ekipe pionirjev v zgodovini PGD Vidonci. Nekako se je ta ideja vlekla že kar nekaj let, vendar do realizacije zaradi takšnih ali drugačnih okoliščin nikoli ni prišlo. Ker pa smo se in se še vedno zavedamo tega, da v gasilskih vrstah potrebujemo mlade, smo na letošnjem občnem zboru sklenili, da je zadnji čas, da razširimo in pomladimo članstvo in idejo tudi udeležimo. Nekako smo poskušali staršem in otrokom v vasi predstaviti delovanje gasilske mladine in jih tudi motivirati, da se nam skupaj pridružijo. Seveda smo se zavedali,

Pionirska ekipa na svojem prvem tekmovanju (Foto: Arhiv PGD Vidonci)

da verjetno takoj ne bomo mogli sestaviti tekmovalne ekipe, ampak bomo poskušali to narediti v letu ali dveh. Odziv pa je bil nad pričakovanji, tako da smo takoj pridobili kar deset pionirjev, sestavili ekipo in posegli po fantastičnem drugem mestu na občinskem gasilskem tekmovanju Občine Grad, ki je potekalo na Dolnjih Slavečih.

»Jupi«, bi rekla večina, vendar pa ni šlo tako gladko. V zelo kratkem času smo se morali pripraviti na tekmovanje, vendar nam je s pomočjo staršev, naših mentorjev in seveda zagnanih pionirjev to zelo hitro steklo. Tukaj se moramo zahvaliti zdajšnjemu predsedniku GZ Grad, ki nas je kar nekaj let nagovarjal in vzpodbujal k ustanovitvi ekipe in nam seveda od začetka zelo pomagal, ter seveda njegovemu matičnemu društvu PGD Dolnji Slaveči, katero nam je podarilo prvo vedrovko, s katero so naši pionirji začeli z vajami, in nam omogočilo uporabo njihovega poligona in orodja. Zahvala gre tudi PGD Motovilci, saj smo pod vodstvom njihove mentorice pionirjev in tudi na njihovem poligonu opravili nekaj vaj. Zavedamo se, da nam je pri motiviranju otrok pomagal tudi vaški piknik v mesecu maju, katerega smo organizirali skupaj s ŠD Vidonci in VO Vidonci in na katerem smo se člani PGD Vidonci zelo potrudili pri prikazu nalog, katere opravlja operativni gasilec, in praktične uporabe gasilske tehnike. Upamo si trditi, da so s te prireditve kar nekaj dobrih praks pri gašenju in reševanju odnesli tudi odrasli.

Vaški piknik 2018 (Foto: Arhiv PGD Vidonci)

Naj omenimo še, da so se naši pionirji na povabilo GZ Rogašovci udeležili tudi njihovega občinskega tekmovanja in tam v močni konkurenci dosegli odlično tretje mesto v vaji z vedrovko in štafeto s prenosom vode. Naše trojke pa so tekmovali tudi v sklopu iste prireditve v tekmovanju »Wipe out«, kjer so se vse prav tako odlično izkazale. Upamo in želimo si, da bi se nam v bodoče pridružilo še več mladih, saj si v prihodnje želimo sestaviti še ekipo mladincev in ohranjati ekipo pionirjev. Zagotavljamo, da se bomo z našimi mladimi ukvarjali še naprej, vendar ne samo na področju tekmovanj. Učili in pokazali jim bomo, da gasilstvo ni samo še ena od dejavnosti, ampak da je to kot prvo pomoč sočloveku v nesreči in kot drugo način življenja.

Tekmovanje GZ Rogašovci (Foto: Arhiv PGD Vidonci)

Danijel Bernjak

FIGE PRI NAS

Članica Društva za razvoj in promocijo turizma Občine Grad »Skouriš« Agica Huber iz Kruplivnika je velika ljubiteljica narave in živali. V njenem sadovnjaku raste različno sadno drevje in grmovnice. Še posebej je ponosna na drevo figo, ki raste tik za njeno hišo. Zelo uživa v njenih sočnih plodovih. Gospa Agica tudi z veseljem razdeli fige med svoje prijatelje in znance. Figa je drevo, ki vse bolj prihaja v naše kraje in nam podarja svoje čudovite sadeže.

Daniel Huber

Agica in njena figa (Foto: D. Huber)

PESTRO V VULKANIJU

Avgusta nas je obiskal 100.000. obiskovalec. (Foto: A. Špilak Benko)

V Doživljajskem parku Vulkanija je skozi vse leto zelo pestro in tako je bilo tudi v letošnjem poletju in jeseni. Poletne počitnice smo v Vulkaniji popestrili z dodatno ponudbo. Obiskovalci so se lahko peljali z Olijevim cestnim turističnim vlakom do kamnoloma, iskali kristale olivina in tako spoznavali vulkansko pokrajino. V tem času smo se razveselili tudi 100.000-ega obiskovalca, ki mu je Oli polepšal dan in mu pripravil presenečenje.

V mesecu avgustu je naš zavod organiziral sejem »Velka meša« pri Gradu, prav tako pa je Vulkanija bila 15. avgusta odprta za vse obiskovalce. Sejem je obiskal tudi krtek Oli. 31. avgusta smo praznovali 5. obletnico Doživljajškega parka Vulkanija. Olijev rojstni dan smo združili z dogodkom Z Olijem nazaj v šolo. Cel vikend so obiskovalci lahko izkoristili polovične cene vstopnic in brezplačne vožnje s cestnim turističnim vlakom.

Vulkanija vsako leto sodeluje na Dnevih evropske kulturne dediščine – DEKD. Letošnja tema DEKD je bila »Kjer preteklost sreča prihodnost«. V Vulkaniji smo tako pripravili brezplačne vožnje s cestnim turističnim vlakom do kamnoloma, kjer so obiskovalci skozi kratek film spoznali, kako so v preteklosti pridobivali kamen in za kaj so ga uporabljali. Spoznali so tudi mineral olivin ter druge minerale in njihovo uporabo. Od 1. do 3. oktobra je v Ljubljani potekal Festival za tretje življenjsko obdobje, na katerem se je predstavljala tudi Vulkanija. V oktobru je potekal teden otroka in v tem času so nas obiskali otroci iz vrtca Grad. Otroke je sprejel krtek Oli, jim razdelil vulkanske balone, jih popeljal skozi gorički vulkan, nato pa še z vlakom po panoramski vulkanski poti.

13. oktobra je na gradu potekal Jesenski bazar. ZUKD Grad je v sodelovanju s Krajskim parkom Goričko vsem obiskovalcem omogočil brezplačne vožnje s cestnim turističnim vlakom po vulkanski pokrajini.

V času jesenskih počitnic smo v Vulkaniji vsem obiskovalcem nudili dodatno ponudbo. V geološkem muzeju smo pripravili delavnico z risanjem in barvanjem krtka Olija in ostalih jesenskih motivov, otroci pa so lahko sodelovali v nagradni igri za plišastega krtka Olija. Obiskovalci so vulkansko pokrajino lahko spoznali tudi z vožnjo s cestnim turističnim vlakom.

Za konec jeseni pa se je Vulkanija s krtkom Olijem udeležila 4. Mozaika goričkih dobrot na Pertoči. Oli je pomagal pri kuhanju goričkih dobrot, se zabaval z obiskovalci in jih povabil na Olijev božični sejem.

Tadeja Krauthaker

Tudi Oli je bil na kramarskem sejmu ob velki meši. (Foto: D. Krpič)

Otroci iz vrtca Grad so obiskali Olija v Vulkaniji. (Foto: S. Kolmanko)

5. ROJSTNI DAN VULKANIJE IN OLIIJA

Doživljajski park Vulkanija je 31. avgusta praznoval peto obletnico delovanja. Tako je krtek Oli upihnil peto svečko na torti velikanki in se veselil z vsemi prisotnimi.

Pred petimi leti je Vulkanija prvič odprla vrata. Takrat smo prvič z najsodobnejšo tehnologijo interaktivno predstavili vulkan, ki je pred tremi milijoni let bruhal na območju današnjega Grada. Delovanje vulkana je zelo dobro vidno še danes v oblikovanih hribih, ki nakazujejo krater vulkana, na robu katerega stoji Vulkanija, prav tako pa na kraterju stoji naš grad. V letu 2014 so se pričela dela za razširitev Vulkanije, kjer se je dozidala še ena podzemna dvorana, razširili rovi in obogatilo potovanje v vulkansko središče. Med deli je žal prišlo do požara, ki je bil saniran v letu 2015. Tako je Vulka-

Praznovanje 5. obletnice Vulkanije in Olija (Foto: Arhiv ZUKD Grad)

nija svoja vrata ponovno odprla 2. oktobra 2015 in od takrat nemoteno deluje, na sodoben in doživet način predstavlja vulkane in nastanek Zemlje, geologijo in naravo Goričkega, obenem pa obiskovalce zabava krtek Oli.

Peti rojstni dan smo slavnostno obeležili v petek, 31. avgusta 2018, s proslavo in vabljenimi gosti. Slavnostna govornika na obletnici sta bila županja Cvetka Ficko in nekdanji župan Daniel Kalamar, ki je tudi uresničil projekt Vulkanije. Proslavo so z glasbenimi točkami obogatili učenci Glasbene šole Beltinci. Na obletnici smo imeli torto velikanko in torto vulkan. Seveda smo krtku Oliju za 5. rojstni dan tudi zapeli ter z njim upihnili svečke na torti. Vsi obiskovalci so imeli popust na vstopnice, posladkali so se lahko z Olijevo torto, dobili so Olijeve obeske, otroci pa so se razveselili tudi Olijevih balonov. Rojstni dan smo v Vulkaniji praznovali kar tri dni. Obiskovalcem smo nudili popust na vstopnice, jih brezplačno s cestnim turističnim vlakom vozili po vulkanski pokrajini in

Oli je skupaj s sodelavci upihnil pet svečk. (Foto: Arhiv ZUKD Grad)

Oli se je razveselil županjine čestitke. (Foto: M. Žokš)

v kamnolom bazaltne tufa, nudili smo otroške delavnice, otroci so risali krtka Olija s torto, med risbicami pa smo pet izžrebali za lepe nagrade.

Vulkanija je odprta skozi celo leto, od torka do nedelje, na določene praznike in ob šolskih počitnicah. Obišče jo vsako leto veliko obiskovalcev, tako smo letos avgusta gostili 100.000-ega obiskovalca, družino iz Žalca, ki smo jih nagradili in povabili, da nas še kdaj obiščejo.

Vabljeni seveda tudi vsi občani, da nas obiščete, spoznate gorički vulkan, se pozabavate v vulkanskem podzemlju, si ogledate geološki muzej in v Olijevi trgovini kupite kakšen spominek ali darilo. V januarju pripravlja krtek Oli za vse občane presenečenje.

Danijela Krpič, direktorica ZUKD Grad

MAGIČNA NARAVA TUDI NA GRADU GRAD

Ponovno odprtje gradu Grad za obiskovalce naslednje leto 1. marca bo pospremila otvoritev razstave Magična narava. Razstava je izbor najboljših fotografij 271 naravoslovnih fotografov iz Slovenije in Evrope, ki so se s skoraj 4300 fotografijami pridružili natečaju v okviru projekta LIFE NATURAVIVA. Fotografije so razdeljene v šest sklopov. Izbor najboljših fotografij si lahko ogledate tudi v zborniku na spletni strani projekta www.naturaviva.si. Naziv naravoslovni fotograf leta je prejel Bernt Østhus iz Norveške, naziv slovenski naravoslovni fotograf leta pa je šel v roke Mateju Vraniču. V projektu, ki je namenjen ozaveščanju o biodiverziteti in zakaj je pomembno njeno ohranjanje, sodeluje tudi Javni zavod KP Goričko. V začetku oktobra ste po pošti prejeli tudi prvo številko novičnika projekta, ki je bila namenjena ohranjanju biodiverzitete v gozdu.

Moja Podletnik

SKUPNOST NARAVNIH PARKOV SLOVENIJE

Upravljalci štirinajstih zavarovanih območij narave, med njimi tudi JZ Krajinski park Goričko, se od leta 2011 povezujemo v Skupnost naravnih parkov Slovenije. Narodni, regijski in krajinski parki, ki jih upravljajo javni zavodi ali občine, na ta način še tesneje sodelujemo na različnih področjih. Delovanje skupnosti prispeva k večji prepoznavnosti in učinkovitejšemu delu na strokovnem področju varstva narave. Del aktivnosti v skupnosti namenjamo ozaveščanju. Strokovnjaki iz področja naravoslovja, zgodovine, etnologije in turizma v parkih pripravljamo zanimive naloge za šolarje. V njih odkrivajo zaklade naravne in kulturne dediščine od Triglava preko morja, Krasa, roba Panonske nižine do Gorič-

kega. Aktivnost smo poimenovali PARKOSLOVJE. V lanskem šolskem letu je naloge reševalo čez 500 učencev, tudi učenci iz OŠ Grad. V reševanju nalog se lahko preizkusite tudi sami. Najdete jih poleg ostalih zanimivosti in prireditev iz parkov na spletni strani www.naravniparkislovenije.si.

Nataša Moršič

ZELENI PARK PRI GRADU GRAD

green exercise

V letu 2018 so bile v projektu Green Exercise izvedene številne aktivnosti. V novembru je bila otvoritev Zelenega parka, katerega glavna tematika je vadba in igra na prostem za obiskovalce in domačine v senci stoletnih dreves. V grajskem parku pri gradu Grad so tako postavljene tri senzomotorične naprave na urejeni površini – gugalnica, plezalo ter lesene kocke za sestavljanje. Program odprtja so popestrili učenci 1. razreda Osnovne šole Grad. V okviru projekta je bilo izgrajenih še sedem Zelenih parkov: v Martjancih in Prosenjakovcih na slovenski strani ter pet parkov na madžarski strani, v Sakalovcih, na Gornjem in Dolnjem Seniku, v Monoštru ter v Pityerszeru. Vsak park je tematsko povezan z okoljem, v katerem se nahaja, in prilagojen različnim ciljnim skupinam.

V znamenju sodelovanja Slovenije z Madžarsko v EU programu Interreg ter ob podpori projektnih partnerjev projekta Green Exercise je bil 15. septembra 2018 izveden še Kolesarski maraton Trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség - Tour de RÖG. Kolesarjenja po Narodnem parku Őrség s slovenskim Porabjem in po Krajinskem parku Goričko se je udeležilo okoli 140 kolesarjev, ki so izbirali med 35 in 90 km dolgo progo. Za udeležence so bila brezplačno na voljo tudi kolesa, kupljena v okviru projekta. Projekt je sofinanciran s sredstvi iz Programa čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Madžarska.

Nataša Krpič

Plezalo v grajskem parku (Foto: M. Podletnik)

OBNOVLJENA KAPELA NA GRADU GRAD IN NOVA ZGODOVINSKA RAZSTAVA

Na gradu Grad smo kot partner v projektu 321 go, 6. novembra 2018, organizirali novinarsko konferenco. Sku-

paj z ostalima projektnima partnerjema, Pomurskim muzejem iz Murske Sobote in JOPERO iz Neuhausu v Avstriji, so bili predstavljeni dosedanja projektni dosežki in pridobitve ter prihajajoči dogodki. V naslednjih mesecih bo nastala še elektronska knjiga, mobilna aplikacija in monografija o zgodovini projektnega območja. Drugi in tretji vikend v decembru pa se je odvil že tretji adventni sejem na gradu Tabor. Med vrhunce projekta prav gotovo spada obnova kapele s predprostorom, kjer je vzpostavljena nova stalna zgodovinska razstava o gradu Grad. Na podlagi raziskave regije je na vsaki projektni lokaciji nastala razstava, ki obsega zgodovino nastanka posameznega gradu v povezavi s skupno zgodovino. Tako splošni zgodovinski del o celotnem projektnem območju v obliki potujoče razstave povezuje vse tri gradove in sporoča gostom skupno preteklost. Ta se bo periodično izmenjevala med tremi gradovi in bo služila kot dodatek k stalni razstavi na posameznem gradu. Pomurski muzej Murska Sobota je na podlagi dolgoletnih muzejskih izkušenj pripravil raziskavo zgodovine gradu Grad in Murska Sobota. Projektni partner JOPERA pa je na avstrijski strani z zunanjim strokovnjakom izvedel znanstveno-zgodovinsko analizo in dodal specifična zgodovinska dejstva gradu Tabor ter območja Jennersdorf.

Pri obnovi kapele in njenega predprostora se zahvaljujemo podjetju Arrea iz Ljubljane, Zidarstvu Durič iz Bodoncev in njegovim podizvajalcem (Mat.el, Elink, Katja Koler, Kamnosežstvo Bunderla), za izvedbo in postavitev zgodovinske razstave pa podjetju RPS iz Ljubljane.

Obnova kapele in njenega predprostora z vzpostavitvijo zgodovinske razstave je bila v okviru projekta 321 go sofinancirana s strani EU v okviru programa Interreg V-A Slovenija-Avstrija.

Nataša Krpič

Nova stalna zgodovinska razstava na gradu Grad (Foto: G. Domanjko)

NETOPIRJI, NAŠI SKRIVNOSTNI SOSEDE

Netopirji pri nas spadajo med najbolj skrivnostna in splošni javnosti nepoznana živa bitja. Pojavljajo se predvsem ponoči, ko lovijo hrano. V Sloveniji in na Goričkem se prehranjujejo z nočnimi metulji, hrošči, komarji in drugimi vrstami nočno aktivnih žuželk. Kako koristni so netopirji za človeka, pove naslednji podatek. Strokovnjaki iz Združenih držav Amerike so odkrili, da kolonija 150 mračnih poznih netopirjev vsako leto poje skoraj 1,3 milijona kmetijstvu škodljivih žuželk. Netopirji se na Goričkem čez dan zadržujejo v duplih debelejših dreves, v zvonikih in podstrešjih cerkva ali kapel, na podstrešjih opuščenih stavb, pod napušči hiš in v kletih ter v zvoniku gradu Grad. Doslej je bilo na Goričkem popisanih 17 od 29 vrst netopirjev, ki živijo v Sloveniji. Veliko o njih in njihovih zatočiščih še ne vemo, zato smo v Javnem zavodu Krajinski park Goričko (JZ KPG) v okviru projekta Gorička krajina (sofinanciran s sredstvi Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj) letos naročili pregled 24 možnih zatočišč, stavb kulturne dediščine na Goričkem. Kulturni spomeniki so vse cerkve in običajno starejše stavbe, ki niso naseljene ali pa imajo del prostorov praznih, kot so podstrešja in kleti. Takšni prostori so tudi bolj temni in zato bolj zanimivi netopirjem.

Na območju Občine Grad smo pregledali Pütarov mlin na Dolnjih Slavečih in upravno poslopje gradu Grad ter Faričevo kapelico v Vidoncih. Na stopnišču upravnega poslopja (v katerem ima svoje prostore režijski obrat Občine Grad) smo našli netopirske iztrebke. Verjetno se nad stopniščem občasno zadržuje eden navadni netopir. Gre za najbolj pogosto vrsto netopirja na Goričkem, ki ima porodniško kolonijo z do 100 netopirji v cerkvi Marijinega vnebovzetja pri Gradu. Manjša skupina navadnih netopirjev pa se skozi celo leto zadržuje v kletnih prostorih gradu Grad. Pri ostalih dveh objektih je bil ob pregledu eden navadni netopir prisoten v konici strehe Faričeve kapelice, v Pütarovem mlinu pa žal nismo našli netopirjev ali njihovega gvana – iztrebkov. Na žalost ljudje s svojimi posegi netopirjem velikokrat poslabšamo življenjske pogoje v njihovih zatočiščih in pre-

hranske možnosti nasploh. Na primer z zamreževanjem in zapiranjem izletnih odprtín v stavbah, pretiranim osvetljevanjem cerkva in nepravilno javno razsvetljavo. Zato bomo v JZ KPG ob osmih cerkvah in eni kapelici na Goričkem, v katerih živijo netopirji ali imajo celo porodniške kolonije, po dogovoru z duhovniki zamenjali neustrezno razsvetljavo z netopirjem prijaznejšimi svetilkami. Med drugimi tudi pri cerkvi pri Gradu. Vse v skladu z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja.

Gregor Domanjko

PRETIRANA UMETNA SVETLOBA SLABO VPLIVA NA ČLOVEKA IN ŽIVALI

Pretirana umetna svetloba ali svetlobno onesnaževanje je svetloba iz umetnih virov, ki poveča naravno osvetljenost okolja ponoči. Čeprav razsvetljavo ponoči potrebujemo, pogosto svetimo premočno in z neustreznimi svetilkami. Na negativne vplive svetlobnega onesnaževanja so 7. septembra v Markovcih v okviru vsakoletne akcije »Vgasnimo posvejte«, ki jo organizira Javni zavod Krajinski park Goričko, opozorili strokovnjaki iz različnih področij. Pretirano osvetljevanje in svetilke, ki oddajajo belo svetlobo (t. i. LED svetilke), motijo številne živali in ogrožajo življenjsko raznovrstnost, je opozoril Primož Presetnik, univ. dipl. biolog ter član Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev. Nočni metulji in hrošči se zbirajo in letajo okoli svetilk z umetno svetlobo, dokler popolnoma ne omagajo ali pa jih opleni netopirji ter ptice. V tem času se ne prehranjujejo in ne razmnožujejo in imajo zato lahko manj potomcev. Zmanjševanje števila nočnih metuljev oziroma več posledično negativno vpliva na opraševanje rastlin, kot so buče in sadno drevje. Osvetljevanje cerkvenih stavb pa ima za posledico, da se netopirji, ki velikokrat živijo v njih, odpravijo pozneje na lov in tako zamudijo večerni mrak, ko je naokoli največ žuželk.

Umetna svetloba pa ne vpliva negativno samo na netopirje, ampak tudi na ljudi. Kot opozarja prim. mag. Branka Belović, vnos umetne svetlobe v nočnem času med spanjem

Skupina navadnih netopirjev na gradu Grad (Foto: G. Domanjko)

Komu svetimo! (Foto: G. Domanjko)

prekine tvorbo hormona melatonina, ki deluje antioksidativno in vpliva na splošno počutje ter zdravje. Dokazano je, da je pomanjkanje melatonina vzrok za povečano pogostost pojavljanja raka na prsih pri ženskah in prostati ter debeljem črevesju pri moških. Zato naj velja dobronameren nasvet: izogibajmo se osvetljevanju pročelja hiš in okolice, ker z umetno svetlobo škodimo sami sebi. Ugašajmo javno razsvetljavo po 22. uri, predvsem izven naselij, kjer ni pešcev ali kolesarjev. In zmanjšajmo osvetljevanja cerkva ponoči, ko v njih ni bogoslužja.

Gregor Domanjko

V OKVIRU 4-LETNEGA PROJEKTA NAJPREJ ZAČELI OBREZOVATI VISOKODEBELNE SADOVNJAKE

V Javnem zavodu Krajinski park Goričko (JZ KPG) smo v začetku leta v okviru 4-letnega projekta

Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem oz. na kratko Gorička krajina (sofinanciran s sredstvi Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj) izbrali zunanjega izvajalca, ki je z ekipo strokovno usposobljenih oseb obrezal 820 sadnih dreves v travniških visokodebelnih sadovnjakih. Od tega 143 dreves v Občini Grad. Prednost so imela drevesa v tistih delih Goričkega, kjer živita ptici veliki skovik in smrdokavra. Obrezovanje je vključevalo odstranitev bele omele in pomladitveno rez. Bela

Strokovno odstranjevanje bele omele na jablani (G. Domanjko)

omela je polparazitska rastlina, ki na jablanah in nekaterih drugih drevesih razvije vednozeleni, običajno okrogel grmiček. Bela omela iz drevesa črpa vodo in v njej raztopljena hrana, dokler drevo ne propade zaradi pomanjkanja obojega. Zato vse lastnike sadnih dreves pozivamo, da pregledajo svoja drevesa in iz njih čim prej odstranijo belo omelo. S tem ukrepom ne bomo samo podaljšali življenjske dobe teh dreves za namene pridelave jabolk in hrušk, ampak bodo v duplih dreves lahko gnezdele ptice, ki z lovljenjem bramorjev in drugih žuželk pomagajo uravnavati ravnovesje žuželk v naravi.

Larisa Gregur,

koordinatorica projekta Gorička krajina

VPLIVI PODNEBNIH SPREMENB IN NEURIJ MANJŠI BLIZU MEJIC

»Pomurje zajelo neurje s točo! Neurje s točo močno prizadelo nasade in poljščine v Pomurju! Potrebujemo namakalne sisteme!« Takšne in podobne naslove smo lahko, podobno kot v preteklih letih, tudi letos zasledili v tiskanih in spletnih medijih pri nas. Ekstremni vremenski pojavi so delno posledica podnebnih sprememb, ki izhajajo iz nevestnega ravnanja človeka z okoljem in dviga gospodarske rasti za vsako ceno. Postali bodo stalnica, če ne bomo spremenili našega odnosa do vsega živega okrog nas. Vedno pogosteje se sprašujemo, ali bi lahko preprečili ali vsaj omilili škodo in uničenje na naših poljih. Ampak kako? Ena od možnosti je, da v naravi najdemo pomoč pri varovanju pridelkov. Tudi s pomočjo živih mejic.

Mejice, obmejki ali živice, kot jim pravimo po domače, so ostanki nekdanjih gozdov. Gre za zeleni pas drevesnih in grmovnih vrst na meji med parcelami, ob vodnih jarkih in potokih. Na žalost za mnoge lastnike kmetijskih površin ter načrtovalce kmetijskega prostora mejice predstavljajo neizkoriščeno zemljišče, zato jih neupravičeno izsekavajo na golo in zažigajo. To ni samo neupravičeno, ampak je takšen poseg brez dovoljenja za poseg v naravo, ki ga izda pristojna Upravna enota na podlagi mnenja Zavoda RS za varstvo narave, prepovedan.

Buče za mejico še vedno rastejo. (Foto: G. Domanjko)

Mejice imajo številne pozitivne učinke na njive in travnike. S svojo zgradbo in sestavo ustavljajo in razbijajo vetrovne sunke in s tem preprečujejo odnašanje rodovitne zemlje. Zmanjšujejo vpliv suše, saj rastline v njih črpajo talno vodo in jo oddajajo v ozračje. V njih živijo ptice, žuželke, sesalci in dvoživke, ki so naravni sovražniki večini škodljivcev na naših poljih. Dajejo hrano oprasovalcem, so genska banka avtohtonih rastlin itd. Tudi tokrat so se mejice izkazale kot zaveznik pred uničujočimi pojavi klimatskih sprememb, kar lahko razberete iz spodnje fotografije. Koruza, ki je rasla v bližini mejice je bila v neurju le delno poškodovana, medtem ko je tista, ki je rasla na prostem, popolnoma uničena. Kot opozarjajo klimatologi, bodo neurja vse pogostejša in hujša. Se jim bomo v prihodnje zoperstavili s pomočjo narave?

Gregor Domanjko

10. MINI LIKOVNA KOLONIJA JSKD NA GRADU GRAD

4. septembra je bila v palaciju gradu odprta razstava del 10. mini likovne kolonije Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, OE M. Sobota. Kolonija je potekala 21. aprila pod vodstvom akademske slikarke Saše Bezjak na gradu Grad. Razstavi likovnih del 25 udeležencev so se pridružile tudi risbe štirih učenk OŠ Grad, ki so ustvarjale pod mentorstvom Helene Poznič Kos.

Uvodoma sta na otvoritvi spregovorila Aljoša Obal in Stan-ka Dešnik. V nadaljevanju je mentorica podala svoje mnenje k razstavljenim delom, Štefka Bohar pa je z nami delila nekaj svojih pesmi. Sledila je podelitev priznanj JSKD vsem udeležencem.

Štefanija Fujs

Odprte razstave 10. mini likovne kolonije JSKD (Foto: G. Domanjko)

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE NA GRADU GRAD

Javni zavod Krajinski park Goričko se je v Evropskem letu kulturne dediščine priključil Dnevom evropske kulturne dediščine (DEKD), ki potekajo na slovenski ravni, tudi letos. 30. septembra smo tako na gradu Grad pripravili dan od-

prtih vrat, ko so obiskovalci poleg spoznavanja preteklosti lahko še ustvarjali v delavnicah in se srečali s pisateljico Deso Muck, ki je lepemu številu prisotnih predstavila svojo knjižico Pravljično potepanje medveda Lovra po Sloveniji. Pripovedovala je tudi zgodbo o grajskem zmaju Kaču, ki je del omenjene knjižice. Kot presenečenje pa so učenci OŠ Grad naši gostji predstavili slikanico Z volkom v deželo prijateljstva. Nastala je pod mentorstvom učiteljice Marije Štesl v okviru literarnega krožka. Avtorica besedila je Melisa Horvat, avtor ilustracij pa Renej Fujs. Tematiko prijateljstva in sprejetosti so nastopajoči ponazorili s krajšimi prizori in pesmimi. Zadovoljstvo, ki je bilo tako na strani pisateljice kot učencev, je bilo zelo veliko.

4. oktobra pa smo v okviru omenjenih dnevvov v sodelovanju z Ustanovo dr. Šiftarjevo fundacijo na gradu Grad pripravili še Večer spominov, zgodb in starih pripovedk. Tako smo bili priča zanimivim prekmurskim in porabskim zgodbam, ki sta nam jih približala Kladija Sedar in Karel Holec. Učenci glasbene šole iz Murske Sobotne Trije mušketirji so nam zaigrali znane prekmurske ljudske pesmi. Z obema dogodkoma smo želeli pokazati, da nam je mar za kulturno dediščino, ki je nenadomestljiva vrednota in je njeno ohranjanje ter varovanje skrb vseh nas. 12. novembra smo se udeležili še zaključnega srečanja letošnjih DEKD, ki je bilo v Narodni galeriji v Ljubljani in prejeli priznanje za uspešno sodelovanje.

Štefanija Fujs

Desa Muck in učenci Osnovne šole Grad (Foto: S. Barbarič)

Večer pripovedovanja v okviru DEKD (Foto: S. Dešnik)

GRAJSKI BAZAR

13. oktobra smo na gradu Grad organizirali že 13. Grajski bazar. Na 33 stojnicah je 34 rokodelcev in ponudnikov domačih pridelkov, izdelkov in produktov ponujalo marsikaj in pestrega dogajanja prav tako ni manjkalo.

Otroci so si lahko ogledali predstavo Obuti maček, se brezplačno zapeljali s cestnim turističnim vlakcem po okolici gradu, se zabavali na grajski terasi ob igrah in ustvarjali v delavnicah. Delavnice izdelovanja rož iz krep papirja je izvajala Muzejska skupina Rožice, ki deluje pod okriljem Pomurskega muzeja Murska Sobota. Z nami je bilo Srednjeveško društvo kraljevega orla, ki se je na prireditvi predstavilo z veščinami streljanja z loki in samostreli, družine pa so lahko preizkusile tudi igrala v Zelenem parku ob gradu. Organizirali smo sprehod s poznavalcem gob in zeliščarjem po okolici gradu.

Podelili smo pravico do uporabe Kolektivne blagovne znamke Krajinski park Goričko (KBZ KPG) novim imetnikom ter zahvale sodelujočim in priznanja nagrajencem akcij Naj travnik in Naj visokodebelni sadovnjak v letu 2018. Nova prejemnica pravice do uporabe KBZ KPG iz območja Občine Grad je Gostilna pizzeria Raj, Rajsar Ferencek Lidija s.p. V kulturnem programu so se nam predstavili naši gostje iz sosednje Avstrije, otroški in mladinski pevski zbor JOPERA, pevski zbor OŠ Sveti Jurij in Kuzma ter domača Osnovna šola Grad z najmlajšimi folkloristi in zborom. Zaplesalo je

Najmlajši folkloristi Osnovne šole Grad (Foto: K. Malačič)

Prejemniki pravice do uporabe Kolektivne blagovne znamke KPG (Foto: K. Malačič)

še Folklorno društvo Vrbe iz Občine Rogašovci in zarepal mladinski raper Pepson.

Obiskovalci gradu so si lahko na ta dan poleg stalnih, gostujočih razstav in muzejskih zbirk ter obnovljenih grajskih prostorov ogledali še obnovljeno grajsko kapelo z novo zgodovinsko razstavo in razstavo plodov visokodebelnih sadovnjakov.

Lep jesenski dan je privabil množico obiskovalcev, ki so lahko začutili pravo sejensko vzdušje, bili priča mednarodno obarvanemu kulturnemu dogajanju in tudi aktivno preživeli svoj prosti čas ob ustvarjanju in druženju.

Štefaniya Fujs

LASTNIKI NAJVEČJEGA SLOVENSKEGA GRADU SKOZI ČAS

Nova zgodovinska razstava od prve omembe zemljišča do danes

Vsak med vami ima verjetno v mislih takšno ali drugačno zgodbo, legendo ali pa spomine povezane z gradom Grad. Projekt 321 go predstavlja tri gradove, dve deželi in eno zgodbo. V naši raziskavi smo pregledali skoraj vse dostopne dokumente o največjem slovenskem gradu, naročili smo tudi preslikave več originalnih listin, ki jih hranijo v Nacionalnem arhivu v Budimpešti in v Sombotelu, osredotočili smo se na zgodbo, zgodovino, ki je dokazljiva z arhivskimi viri kot primarnimi viri.

Območje današnjega Prekmurja je bilo vsaj od 12. stoletja do leta 1919 del ogrske/madžarske zemlje. Zemljišče Lyndwa (Gornja Lendava, madžarsko Felsőlendva) se prvič omenja leta 1208 v darilni listini Andreja II., ki županu Nikolaju podari zemljišče. Prva omemba gradu Gornja Lendava (Limbu) se na podlagi obstoječega arhivskega gradiva postavi v čas proti koncu 13. stoletja, v leto 1271.

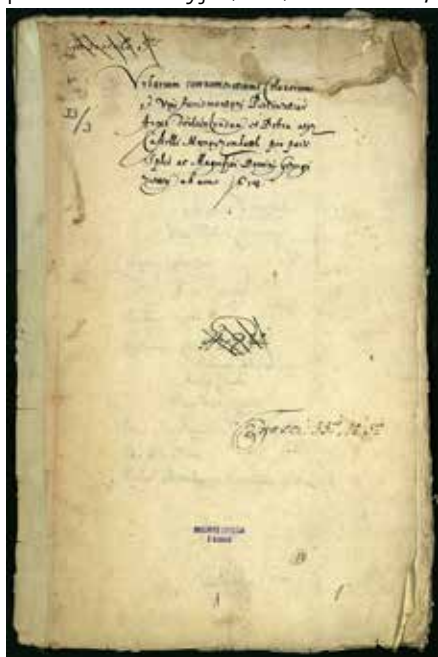
Čez nekaj let postane lastnik zemljišča župan Železne županije Amadé iz rodbine Gutkeled. Arhivski viri 14. stoletja slikajo zanimiva dejstva, od izumrtja dinastije Arpadovič do bojev za madžarski prestol, s katerimi se okoristi tudi Amadéjev sin Nikolaj I., ki obdrži in celo poveča svojo posest vse do reke Mure, zemljišče Gornja Lendava in Belmura (Murska Sobota) se združi v celoto. V naslednjih desetletjih je posest Gornja Lendava s pripadajočimi naselji v rokah kralja Ludvika I., ta jo nato podari palatinu Nikolaju Kontu. Leta 1365 postane lastnik gradu in posesti Gornja Lendava rodbina Széchy. Széchyji so izvirali iz kraja Rimavská Seč/Rimaszéch. Prvi posestnik je bil Nikolaj II. Széchy, ki prevzame posest leta 1366 in ustvari gornjelendavsko vejo rodbine. Posest je obsegala Gornjo Lendavo s 24 naselji, Martjance z 18 naselji, Velemér z 9 naselji, Selo s 5 naselji, okraj Belmuro z mestom Murska Sobota in 15 naselji, okraj reke Ledave s 19 naselji in Šalovce s 7 naselji. Széchyji še pred koncem 14. stoletja postanejo najmočnejša plemiška rodbina z najvidnejšimi državnimi funkcijami.

Listina, s katero kralj Ludvik I. zemljišče podeli Nikolaju Széchyju, 25. decembra 1365. (Madžarski državni arhiv Budimpešta)

Sredi 15. stoletja je Turkom na poti v Srednjo Evropo stala še nepokorjena Ogrska. V bitki s Turki pri Mohaču leta 1526 pade preko 1000 pripadnikov ogrskega plemstva, med njimi tudi Tomaž Széchy. S to smrtjo so se začele spreminjati posestne razmere na Goričkem. Kmalu po smrti Tomaža II. umre tudi njegov sin Štefan, ki je bil zadnji moški potomec gornjelendavske veje rodbine Széchy. Prihajajoči čas predstavlja poroke ženskih predstavnic rodbine Széchy z mogočnimi ogrskimi magnati. Leta 1570 umre Margareta Széchy, posest prevzame Tomaž III. Széchy iz družinske veje Rimaszéchy, posest si je delil s hčerko Margarete Széchy in Nikolaja Salma, Magdaleno in njenim soprogom grofom Ladislavom Poppel-Lobkoviczem.

Območje Széchyjevih posesti je bilo v času turških vojn nenehno ogroženo, na eni strani od Turkov in krucov, na drugi pa od cesarske vojske, ki je branila štajersko mejo. Ženska potomka Széchyjev, Eva, se leta 1607 omoži s Francem II.

Prva stran skupnega urbarja gospodstev Gornja Lendava, Dobra in Murska Sobota iz leta 1618 (Madžarski državni arhiv Budimpešta)

Batthyányjem in slednji postanejo lastniki delov posesti, predvsem Dobre in Murske Sobote z Rakičanom.

V 1. polovici 17. stoletja so cerkve na gornjelendavskem posestvu v rokah protestantov, kjer takratni zemljiški gospodje podpirajo novo vero po načelu "Čigar oblast, tega vera". Ampak z vladarskim nastopom Tomaževega najmlajšega sina

Dénesa in njegove žene Sare Draškovič, ki je bila vneta katoličanka, ter njunim sinom Petrom V. Széchy se leta 1671 začne izganjanje protestantov s posesti. Usoda potomkanja moških potomcev doleti tudi Petra V., rodbina Széchy de Rimaszéchy po moški liniji izumre, hči Katarina pa se konec 17. stoletja poroči z grofom Francem IV. Nádasdyem in na podlagi ženine dedne pravice postane rodbina Nádasdy lastnik delov posesti vse do leta 1856. V času omenjene rodbine grad spremeni podobo s prezidavami in opremo v duhu poznega baroka. Posameznike rodbine Nádasdy pa lahko zasledimo tudi v matičnih knjigah, ki so shranjene v župnišču Grad, ti vpisi v posamezne matične knjige nam nakazujejo prisotnost Nádasdyjev v tem delu Goričkega. V Zgodovinskem arhivu na Ptujju je pa shranjena kupoprodajna pogodba sklenjena med Leopoldom III. Nádasdyjem s soprogo Julijo Forray in princem Moritzem Josephom Dietrichsteinom.

Razglednica Grad na Goričkem (Pomurski muzej Murska Sobota)

Že čez dobrih deset let grad preide v roke pripadniku višjega stanu, vendar manj poznane družine, grofu Edvardu Almásy. Najbolj znan pripadnik je bil Ladislav, popotnik, raziskovalec Afrike in letalec ter osrednji lik filma Angleški pacient. V 70. letih 19. stoletja je grad v lasti kraljevega svetovalca, veleposestnika in državnega poslanca okrožja Murska Sobota grofa Teodorja Széchenyija, katerega naslednik je postal Bela Bâtthyanyji in ravno od družine Bâtthyanyji grad 1929 kupi Geza Hartner, katerega dedič je bil njegov posi-

Fotografija Grad na Goričkem (Pomurski muzej Murska Sobota, foto: Jože Kološa Kološ)

novljenec Ferdinand Hartner, soboški župan in poslanec v madžarskem parlamentu v času druge svetovne vojne. V zadnjem letu druge svetovne vojne se je na gradu nekaj časa zadrževala tudi vojska rdeče armade. Po koncu vojne neurejeno lastništvo, različni uporabniki, splošni prezir do fevdalne dediščine omogoči, da so posamezniki prosto odnašali opremo in dele stavbnega pohištva, stavba postaja prepuščena propadanju in kaže klavrno podobo gradu.

Razglednica Grad na Goričkem (Pomurski muzej Murska Sobota)

Lepše trenutke grad Grad začne pisati leta 1999 z razglasitvijo za kulturni spomenik državnega pomena, postal je last Republike Slovenije in bil kot tak vpisan v zemljiško knjigo, danes je namenjen sedežu Krajinskega parka Goričko.

To je le delček zgodovine, kronologije največjega slovenskega gradu, več o tem pa na razstavi ali v strokovni monografiji, ki bo izšla maja naslednje leto.

Tadeja Andrejek,
Kustodinja Pomurskega muzeja Murska Sobota

ANDREJEVO NA GRADU GRAD

Blagoslov adventnih venčkov (Foto: M. Žokš)

Verniki župnije Grad se ob godu sv. Andreja in ob začetku adventnega časa zelo radi odpravijo v grajsko poslopje. Tudi letos je domači župnik Marko Magdič v soboto, 1. decembra, v viteški dvorani gradu daroval sv. mašo in blagoslovil adventne venčke. Zbrane sta z lepimi besedami za prihajajoč praznični čas nagovorili direktorica JZ KP Goričko Stanka Dešnik in županja Občine Grad Cvetka Ficko. Po opravljenem bogoslužju so se prisotni lahko družili ob pogostitvi, ki so jo pripravile sodelavke župnijske Karitas, si ogledali obnovljeno grajsko kapelo in se ustavili pri kateri od stojnic, ki so ponujale izvirne izdelke za čas pričakovanja praznikov ter zimske dni. Po prijetnem srečanju smo prisluhnili še domačinki Doris Kovač od Grada, ki nam je predstavila svojo novo pesniško zbirko. Doris je svojo prvo pesniško zbirko z naslovom Ko joče še nebo izdala v 9. razredu osnovne šole, ko jo je k pisanju spodbujala učiteljica slovenščine Marija Štesl. Sedaj obiskuje že 4. letnik Gimnazije in srednje kemijske šole Ruše in pod mentorstvom sedanje učiteljice slovenščine Metke Volmajer je nastala njena druga pesniška zbirka, ki nosi naslov Od neba do duše. Ob njeni javni predstavitvi smo mladi ustvarjalci iskreno čestitali in ji zaželeli mnogo umetniškega navdiha tudi v prihodnje.

Štefaniya Fujs

Zahvala (Foto: M. Žokš)

Doris nam v eni od svojih pesmi sporoča naslednje:

*Če srečo čuvaš, jo zakleni
globoko v srce,
da ne izgubiš njenega imena,
za katerega nihče ne ve.*

*Skrbno jo drži,
ko jo v žepu imaš,
da se ti ne zlomi,
saj je le ena
in drugih nikoli ne spoznaš.*

ORATORIJ 2018

Županja zaplesala z otroki. (Foto: M. Žokš)

Mladi animatorji že več let organizirajo za predšolske in šolske otroke v času poletnih počitnic oratorij, ki predstavlja možnost kvalitetnega in zabavnega preživljanja prostega časa. Več kot 40 otrok iz župnij Grad, Kuzma in Sveti Jurij se je udeležilo letošnjega oratorija z naslovom Eno je potrebno, ki je potekal od 12. do 15. julija. Ob spoznavanju Božjega služabnika Friderika Barage so vsak dan ustvarjali in se preizkusili v različnih igrah. Prva dva dneva so v Kuzmi otroci pod vodstvom dvajsetih animatorjev izdelovali indijske obleke, zapestnice vsak za enega soudeleženca – prijatelja, si kot pravi Indijanci poslikali obraz, obiskali pa so jih tudi skviti in stanovalci Doma Kuzma. Naslednja dva dni je oratorij potekal pri Gradu. Obiskala jih je županja Občine Grad, ga. Cvetka Ficko, izdelali so si glasbila in se s pomočjo PGD Motovilci in PGD Dolnji Slaveči osvežili na vodnih igrah. Zadnji dan oratorija se je zaključil s sv. mašo, pri kateri so s pesmimi in uvodi v posamezne mašne dele otroci sodelovali ter se tako skupaj s starši ter ostalimi verniki zahvalili Bogu za vsa lepa doživetja.

Klementina Pozvek

Za pridnost so otroci dobili sladoled. (Foto: M. Žokš)

PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOVZETJA

Avgust, sicer počitniški mesec, je v naši župniji vsako leto že bolj ali manj delaven. Priprave na praznovanje farnega praznika se začnejo že v začetku meseca in zaobjamejo večje število prostovoljcev, ki darujejo svoj prosti čas, sposobnosti in materialne darove v pripravi na praznovanje Marijinega vnebovzetja.

V okviru letošnje tridnevnice pred praznikom sta bila z nami br. Stane Bešter in br. Jurij Štraus. Na predvečer Marijinega praznika je bilo organizirano peš romanje od Vukove kapele iz Vidoncev do župnijske cerkve. Večerno sv. mašo je vodil škof msgr. dr. Peter Štumpf, po sv. maši je bila procesija z lučkami. Točno ob polnoči so h grački Mariji priromali še verniki iz Markovcev, Gornjih Petrovcev in drugih tamkajšnjih okoliških župnij skupaj z župnikom Dejanom Horvatom.

Na praznik je slovesno romarsko mašo ob somaševanju duhovnikov daroval cistercijan Niko Aracki, ki je v pridigi poudaril, da nam je naša nebeška Mati blizu in lahko sprejme vsakega v svoje Srce. Ob tem največjem Marijinem prazniku je bila izdana tudi brošura Spomini na duhovnika Štefana Recka, ki je v naši župniji deloval v letih 1973–1981 ter kot dušni pastir v vernikih pustil hvaležen in nepozaben spomin na svoje službovanje.

Klementina Pozvek

Sv. Marija Vnebovzeta, prosí za nas! (Foto: M. Žokš)

ROMARSKO SREČANJE BOLNIH IN ONEMOGLIH PRI GRAČKI MARIJI

Romarji so se sprehodili okrog Marijinega oltarja. (Foto: M. Žokš)

V nedeljo, 19. avgusta 2018, je bil pri Gradu Marijanski romarski shod, ki so se ga udeležili bolni in onemogli romarji iz dekanije Murska Sobota. Molitveno uro smo vodili člani ZMP Murska Sobota. Sv. mašo je daroval br. Jurij Štravs ob somaševanju dekanijskih duhovnikov.

Srečanje ob Gospodovi mizi je bila tako lepa priložnost za izročitev trpljenja boleznim in starosti na oltar. Med obredom je bila možnost za prejem svetega bolniškega maziljenja in tudi za zakrament sv. spovedi. Po maši pa je sledilo družabno srečanje ob sladkih dobrotah, ki so jih napekle pridne gospodinje.

Mihaela Žokš

BLAGOSLOV TORB NA KATEHETSKO NEDELJO

Šolske torbe za blagoslov (Foto: K. Pozvek)

Na katehetsko nedeljo, 9. septembra, je bil ob začetku šolskega in pastoralnega leta blagoslov šolskih torb z molitvijo za Božje varstvo otrok. Pri sv. maši, ki jo je daroval naš prejšnji župnik g. Goran Kuhar, je v pridigi tako odraslim kot otrokom približal simbol torbe in spregovoril o stvareh, ki so v življenju poleg pridobivanja znanja še pomembne. Tako je otroke povabil, naj sprejmejo Jezusa za svojega prijatelja, naj se z Njim pogovarjajo na samem in naj ga povabijo v svoje življenje, še posebno v trenutkih, ko so osamljeni ter žalostni. Odrasle je opozoril na stiske, ki jih otroci doživljajo, in staršem položil na srce, naj ne bodo ocene glavno ali celo edino merilo naše ljubeče pozornosti do otrok.

Veroučenci so pri sv. maši sodelovali z besedili in uvodi v molitev očenaša, pozdrav miru, v prošnjah za vse potrebe pa posebno prosili za Božjo pomoč in za odprtost delovanju Svetega Duha. Naj slednji vodi učitelje, vzgojitelje, katehete, starše in vse, ki so jim otroci podarjeni kot velik Božji dar.

Klementina Pozvek

ZAHVALNA NEDELJA

Bogu hvala za vse! (Foto: M. Žokš)

Leto se počasi izteka, narava se pripravlja k počitku. In to je čas, ko smo v župnijski cerkvi pri Gradu praznovali zahvalno nedeljo. Cerkev je bila praznično okrašena, saj so bile pred oltarjem postavljene dobrate – bogata mera pridelkov, sadov zemlje in dela pridnih človeških rok. Sv. mašo je daroval domači župnik g. Marko Magdič, ki nas je spomnil, da ima zahvalna nedelja namen, da se bolj zavestno spomnimo, kako zelo smo odvisni od darov, ki nam jih vsak dan, vsak trenutek daje Bog v svoji neskončni dobroti, tako naravnih kot nadnaravnih darov.

Komu in čemu naj bi se sploh zahvaljevali?

Svetopisemsko sporočilo nas še posebej spodbuja k hvaležnosti Bogu. Res se imamo Bogu za marsikaj zahvaljevati, ne le za sadove zemlje, ki nam dajejo vsakdanji kruh, ampak tudi za mnoge stvari, ki se nam navadno zde same po sebi umevne in morda sploh ne pomislimo, da bi se morali zanje zahvaliti:

- da znamo in moremo delati: pomislimo na dobrine kot so zdravje, volja za delo, prizadevnost in vztrajnost;
- da znamo in hočemo pošteno živeti: pomislimo na dobrine kot so vestnost, odgovornost, prizadevanje za pravičnost;
- da so okoli nas dobri ljudje, pripravljeni prisluhniti in pomagati, dobri sosedje, s katerimi nam je dano živeti v prijateljsstvu.

Ne pozabimo: hvaležnost gradi mostove med ljudmi, utira pot k Bogu.

Hvaležnost spreminja svet: po njej postaja prijaznejši, bolj vesel, hvaležnost opogumlja in ustvarja pristnejše medčloveške odnose. Mar nismo drug od drugega odvisni, mar nismo drug za drugega odgovorni: še en vzrok več za hvaležnost. **Kajti le s hvaležnostjo v srcu vidimo milosti, ki so nam podarjene. Če je srce nehvaležno, so oči zaslepljene.**

Mihaela Žokš

ROMANJE NA SVETO GORO NAD NOVO GORICO

Župnijsko romanje župljanov od Grada in Sv. Jurija je pozno novembrsko soboto letošnjega leta vodilo na Sveto Goro nad Novo Gorico. Strma romarska božja pot je na višini 682 m, kar sta to zadnjo soboto v novembru oteževala še dež in megla, zato je bilo tokratne vožnje na Sveto Goro marsikoga strah.

Ob 11. uri je bila na vrhu poti v cerkvi darovana romarska sveta maša, ki jo je daroval graški župnik g. Marko Magdič. Med mašo je bila za romarje priložnost sv. spovedi od strani patrov frančiškanov. Veličastna bazilika, ki tukaj stoji, je bila postavljena na željo Device Marije, ki se je prikazala pastirici Uršuli l. 1539 in ji naročila: »Ljudstvo naj mi tukaj postavi cerkev, od koder bom delila milosti«. Uršulo so oblasti večkrat zaprle, a se je vedno čudežno rešila. Ljudje so začeli romati na ta kraj, kjer so najprej postavili leseno kapelico in kasneje dobili dovoljenje za zidavo cerkve. Na tem mestu so našli pri kopanju temeljev kamnito ploščo z vklesanimi ornamentami in molitvijo Zdrava Marija, kar pričuje o obstoju cerkvice iz 14. stoletja, ki so jo najbrž porušili Turki. Znamenito podobo Matere Božje z Detetom je l. 1544 podaril oglejski patriarh. Svetišče oskrbujejo patri frančiškani. Zaradi množičnih romanj na to božjo pot je papež Pij X. podelil cerkvi naslov bazilika. Po besedah tamkajšnjega p. frančiškana romarska pot na Sv. Goro ni nobena atrakcija, pač pa sad vere. Mati Marija je most in pot do Jezusa. Po duševni in telesni okrepitvi je šofer avtobusa pripeljal romarje nazaj v dolino. Naslednji postanek je bil v frančiškanskem samostanu Kostanjevica v Novi Gorici. Ogled in razlaga grobnice Burbonov sta bili nadvse zanimivi, saj je p. frančiškan, g. Ambrož, zgodovinske dogodke začel z zrcni humorja. V samostanu je tudi župnijska cerkev in ravno pod oltarjem je hodnik, kjer je shranjena grobnica članov kraljevske rodbine Burbonov. Tu je pokopan zadnji

francoski kralj te dinastije. Sestavni del samostana je tudi knjižnica, ki šteje cca. 11. 500 knjig – prvotiskov; to so zelo stare knjige in so pod zaščito spomeniškega varstva. V samostanu deluje tudi skupnost za zdravljenje odvisnikov, katerih zdravljenje traja tri leta.

Zadnji ogled cerkve tega romanja je bila cerkev Marije Tolažnice žalostnih – Log pri Vipavi.

Hladen novembrski čas je od znotraj osvetlil potrebo po duhovnem, božjem. Predvsem osrednji del te romarske poti na Sveto Goro je lahko v prenesenem pomenu te besede tudi življenjska, romarska pot kristjana. Težka, naporna, toda zanesljiva, saj ne vodi h komerkoli, ampak k Bogu, Odrešeniku Jezusu Kristusu, ki ga spremlja Njegova in naša Mati Marija.

Štefka Bohar

Skupno kosilo na romanju (Foto: S. A. Škerlak)

LETO KULTURNE DEDIŠČINE 2018 – ŽUPNIJA GRAD IN OBČINA GRAD

Evropska komisija je leto 2018 razglasila za Evropsko leto kulturne dediščine – z namenom, da bi čim več ljudi vzpodbudili k odkrivanju in aktivni udeležbi pri ohranjanju starega in ustvarjanju novega kulturnega bogastva. Slogan leta je: »Naša dediščina, kjer se preteklost sreča s prihodnostjo.« Omenjeni poudarki so svoje sledi pustili tudi v naših krajih. V sodelovanju med Župnijo in Občino Grad smo se odločili za obnovo družinske grobnice Bednarik na »Francovom bregi«. Duhovnik Rudolf Bednarik je bil Slovak, ki je svoje duhovniško poslanstvo opravljal med prekmurskimi Slovenci. Rojen je bil 30. avgusta 1867 v Dobri Wodi na Slovaškem. V duhovnika je bil posvečen 15. junija 1892 v Sombotelu. Kot kaplan je prej deloval v Črenšovcih in Beltincih, 7. oktobra 1894 je prišel za kaplana v župnijo Gornja Lendava (Grad). Župnijski upravitelj je postal 1. 1. 1898. Oče Pavel in mati Marija sta se skupaj s hčerko Terezijo preselila v Gornjo Lendavo, kjer so vsi živeli na župnišču. Vsi so pokopani v družinski grobnici na graškem pokopališču. Plošča na grobnici nosi napis: Tu tih prostorček najde vsak. Naj plemič bo, naj bo prostak.

Obnovljeni nagrobni spomenik duhovnika Rudolfa Bednarika (Foto: Arhiv Župnije Grad)

Prosjak tu kralju je enak! Saj to je javni, skupni vrt. Ji noč in dan stoji odprt. Vrtnarka pa je – bela smrt. Duhovnik Rudolf Bednarik je umrl 23. junija 1937 v Gornji Lendavi.

V župnijski kroniki je zapisano: »Bednarik Rudolf je bil župnik v Gornji Lendavi 40 let. Je bil zelo goreč in vzoren duhovnik. Zelo rad je hodil na božja pota: bil je v Lurdu, v Jeruzalemu, v Rimu in drugih božjih poteh. Za materialne stvari se ni veliko brigal, celo na svojo lastno škodo ...« V

verskem mesečniku Marijin list (izhajal je od leta 1904 do 1941) se večkrat zasledi ime Terezija Bednarik. Omenjena sestra graškega župnika je bila zelo dejavna v prizadevanju za prenovo duhovnega življenja. Leta 1914 sta Terezija in Rudolf Bednarik v materialnem in organizacijskem smislu poskrbela za nova barvna okna s podobo Marije in sv. Elizabete Ogrske. Družina Bednarik je svoje življenje podarila predvsem našim prednikom. Skrbeli so zlasti za ohranitev in poglobitev vere. Njihova obnovljena grobnica naj nas kot vidno znamenje opozarja, da bi ne pozabili njihove svete duhovne dediščine.

Marko Magdič,
župnik Župnije Grad

ZAČETEK NOVEGA ŠOLSKEGA IN VEROUČNEGA LETA

Vsak začetek je v življenju človeka obdan z določenimi občutki, ki postanejo v dani situaciji izrazitejši. Ti občutki so lahko zelo mešani, ko v nas zavladajo hkrati občutki veselja, radosti in sreče kakor tudi občutki določenega strahu in negotovosti. Nekaj podobnega se dogaja tako pri otrocih kakor tudi starših ob vsakem začetku novega šolskega leta. Polni raznoraznih pričakovanj, a tudi polni vprašanj se po navadi podamo na omenjeno pot. Verujoči se pri tem z molitvijo radi obrnemo tudi na nebeškega Očeta s prošnjo, naj njegova roka in njegov blagoslov bđita tako nad otroki kot tudi nad starši in učitelji. To v nas oblaži omenjeno napetje ter nam omogoči mirnejši začetek.

Izhajajoč iz povedanega imamo v naši gmajni že kar nekaj let blagoslov otrok ob začetku novega šolskega in vero-

učnega leta. Imeli smo ga tudi to leto s tem, da smo ga organizirali drugače kot do sedaj. Celotno bogoslužje, ki smo ga poimenovali »Pod Božjim klobukom smo zaščiteni in varni!«, je bilo zaradi boljšega razumevanja dogajanja vsebinsko prilagojeno otrokom. Otroci sami so pri bogoslužju tudi sodelovali. Ob prejetju blagoslova pa so prejeli še skromna darilca, ki so jih za njih izdelale naše mlade, pa tudi že starejše vernice. Po bogoslužju smo se smeli posladkati še s slastnimi palačinkami ter se smeli veseliti ob spoznanju, da je odziv otrok in staršev na to posebno bogoslužje bil nadvse velik in hkrati pozitiven, kar je za vse, ki so pri organizaciji pomagali, motivacija za naprej.

Simona Prosič Filip,
evangelizanska duhovnica iz Gornjih Slaveč

Otroci so dobili darilca. (Foto: Arhiv ECO Gornji Slaveči)

V BODONCIH SO NA DOBRODELNI AKCIJI ZBIRALI SREDSTVA ZA OBNOVO CERKVE

V Evangeličanskem domu Bodonci so pripravili dobrodelno akcijo Frizeraj za obnovo bodonske cerkve, na kateri so strigli lase, oblikovali frizure, ličili, barvali nohte ter gostom postregli s kavico ali sokom. Zbrane prostovoljne prispevke bodo namenili za obnovo tamkajšnje evangeličanske cerkve. Odziv je bil izjemno dober, saj so prijave takoj po

Za skupno dobro (Foto: A. Nana Rituper Rodež)

objavi začele kar deževati, in to iz različnih krajev Goriškega in Murske Sobote, nam je povedal evangeličanski duhovnik Simon Sever.

Pobudo je dala Jasmina Prasl, lastnica Frizerstva in kozmetike Frizeraj, je pa ta prva v sklopu večjih akcij, s katero Evangeličanska cerkvena občina Bodonci stopa v nov projekt zbiranja sredstev za cerkev, ki je bila zgrajena leta 1899 in jo je potrebno temeljito obnoviti in sanirati, da bi s tem zaščitili stavbo, ki je tudi del kulturne dediščine.

To ni akcija, ki bi naenkrat veliko prinesla, ampak tudi če mi zbiramo kapljico po kapljico, se veliko nabere, pravi Sever ter doda, da so tovrstne akcije pomembne tudi zato, ker se ljudje poleg dobrega dela zblizujejo in družijo.

A. Nana Rituper Rodež

VESELO MARTINOVANJE V BODONCIH

V organizaciji Evangeličanske cerkvene občine Bodonci je v petek zvečer, 9. novembra, ob 19. uri, potekalo martinovanje. Pečena račka, mlinci, dušeno rdeče zelje, gibance in degustacija vin so obiskovalce privabili v evangeličanski dom v Bodonce. Ti so lahko poskusili vina Krampač in domače rdeče vino lokalnega vinarja, na voljo pa je bilo tudi Ropočko pivo. Za glasbo med prijetnim druženjem je poskrbel Duo Mystica. V prazničnem duhu so se zbrani obiskovalci pogovarjali in delili izkušnje ter prigode, o katerih njihovi prijatelji še niso slišali.

Andrej Hanžekovič

Veselo druženje (Foto: A. Hanžekovič)

Duo Mystica (Foto: A. Hanžekovič)

OTROCI BOGATEJŠI Z NOVIMI PLAVALNIMI IZKUŠNjami

V mesecu oktobru smo v VRTCU PRI OŠ GRAD organizirali štiri dnevni plavalni tečaj za otroke, ki gredo naslednje leto v šolo. V vrtcu se zavedamo velikega pomena plavalne pismenosti v predšolskem obdobju, zato vsako leto skupaj s šolo organiziramo tečaj, ki je naravnan tako, da zagotovimo enake možnosti stika z vodo. Osnovni cilj vseh dejavnosti, načrtovanih v okviru tečaja, je v prvi meri igra, zadovoljstvo otroka v gibanju, spoznavanje sebe, navajanje na vodo ter odpravljanje morebitnega strahu pred vodo. Veščine in izkušnje, pridobljene na plavalnem tečaju zagotavljajo varno gibanje ob, na in v vodi in predstavljajo eno izmed najboljših preventivnih sredstev pri preprečevanju nesreč.

Plavalnega tečaja se je udeležilo 16 otrok. Ob koncu so otroci z velikim navdušenjem in ponosom pripovedovali o za njih zelo pomembnih korakih in zmagah. Z individualnim pristopom vzgojiteljic in učiteljev so vsi premagali strah pred vodo, nekateri so naredili tudi prve samostojne zamahe. Njihov trud je bil nagrajen s priznanjem in nalepko morskega konjička.

Barbara Stančević, vzgojiteljica

Veseli v bazenu (Foto: B. Stančević)

NATEČAJ »OTROCI ZA VARNOST V PROMETU 2018«

Tudi v letošnjem letu je Nacionalni inštitut za javno zdravje organiziral aktivnosti za zmanjšanje alkohola v prometu in

Otroci s policijo (Foto: K. Klement)

k tej akciji povabil otroke. Tudi naš vrtec se je odzval vabilu. Akcija je potekala v petek, 9. novembra, pri gasilskem domu Grad. Otroci so narisali risbice, katere smo skupaj z zloženkami delili voznikom, v sodelovanju s policisti. Policist je ustavil vozilo, naredil kontrolo, potem pa so otroci vozniku predali svoj izdelek in ga pospremili z besedami: »želimo vam varno vožnjo«.

Klaudija Klement, vzgojiteljica

TEDEN OTROKA V VRTCU

Kuharske delavnice (Foto: T. Hajdinjak)

Prvi teden v mesecu oktobru je za otroke še posebej pomemben, saj takrat obeležujemo Teden otroka. Letošnja tema tedna otroka je bila PROSTI ČAS.

Tudi v vrtcu pri Gradu smo ta teden preživel na zabaven in pester način, se družili, ustvarjali in se igrali. V ponedeljek smo plesali skupaj z Moniko iz Plesne šole Urška. V torek smo imeli kuharske delavnice, kjer smo pripravili napitke in prigrizke, katere smo popoldan postregli staršem na kostanjevem pikniku. Naš hišnik nam je spekel tudi kostanj. Tako so otroci preživeli lep popoldan skupaj s starši. V sredo smo imeli športno dopoldne, kjer so se lahko otroci po želji vključevali v različne dejavnosti. Komaj pa smo dočakali četrtek, ko smo obiskali Olija, si ogledali Vulkanijo, rajali z Olijem in se popeljali z vlakcem malce naokrog. V petek smo si v šolski telovadnici ogledali še predstavo Modri kralj Inus.

V našem vrtcu se vselej, ne samo v tednu otroka, trudimo delovati v največjo korist vsakemu otroku ter storiti vse, da mu omogočimo zadovoljno in ustvarjalno otroštvo v vrtčevskem okolju.

Vodja vrtca,
Klaudija Gomboc

Obisk Vulkanije in srečanje z Olijem (Foto: T. Hajdinjak)

V MESECU POŽARNE VARNOSTI SO NAS OBISKALI GASILCI

Da bi otroci lahko sodelovali z okoljem in družbo v odraslem obdobju ter aktivno v družbi sodelovali in prispevali svoj delež, je pomembno vzgajanje že najmlajših. Tako morajo otroci že zgodaj spoznavati razna društva, ki so del njihovega življenja. V mesecu oktobru so nas obiskali gasilci in nas poučili o njihovem delu, ki ga vsi s srcem opravljajo. Otroci so spoznali vozila, orodja, preskusili so se tudi v gašenju. Za otroke je bil to nepozaben dan, zato se zahvaljujemo vsem gasilcem, ki se zmeraj odzovejo vabilu. Hvala.

Irena Hüll, vzgojiteljica

Spoznavanje gasilskega dela (Foto: I. Hüll)

Skupaj z našimi gasilci (Foto: GZ Grad)

SREČANJE Z DEDKI IN BABICAMI

V petek, 23. 11. 2018, smo imeli srečanje z dedki in babicami. Povabili smo jih v šolsko telovadnico. Pripravili smo jim program, kjer so nastopali vsi otroci, tudi tisti najmlajši.

Srečanje z dedki in babicami (Foto: B. Stančević)

Otroci so jim zapeli, pa tudi zaplesali, ob koncu pa jim podelili še izdelke, ki so jih naredili v vrtcu. Pripravili smo jim tudi pogostitev. Sledilo je druženje. Udeležili so se ga v zelo velikem številu. Najbolj so bili veseli otroci, ker so njihovi dedki in babice prišli v vrtec.

Klaudija Gomboc
vodja vrtca

OBISK V MURSKEM SREDIŠČU

Učenci naše šole so se v četrtek, 15. 11. 2018, udeležili festivala Naš mali kaj na Osnovni šoli v Murskem Središču na Hrvaškem. Sodelovanje med šolama poteka že nekaj let. Učenci so sodelovali na fotografskem in literarnem natečaju ter se predstavili z glasbeno točko. Fotografije so prispevali učenci Eva Žekš, Melisa Horvat in Vladimir Januš. Melisa je za natečaj napisala tudi pesem. Mentorica jim je bila učiteljica Marija Štesl. Učenki Ana Luša Časar in Lana Fartek sta se predstavili s pesmijo pod vodstvom mentorja Luke Ščavničarja. Utrinke s prireditve si lahko ogledate na fotografijah.

Mentorica: Marija Štesl

Anemari je interpretirala Melisino pesem Babica z menom.
(Foto: R. Ropoša Januš)

Lana in Ana Luša sta se predstavili s pesmijo Ljubav se ne trži.
(Foto: R. Ropoša Januš)

DROBTINICA

Z učenkami Anemarie Svetanič, Jožico Franc, Aliso Virginio Ferko, Klaro Horvat, Lano Fartek in Meliso Horvat smo v okviru prostovoljnih dejavnosti projekta Popestrimo šolo sodelovali v dobrodelni akciji Rdečega križa pod imenom

Drobtinica. Za ta namen so učenke skupaj z učenci, ki obiskujejo kuharico in sodobno pripravo hrane, spekle kekse, ki smo jih skupaj s kruhom ponujali za prostovoljne prispevke. Kruh, ki smo ga delili, nam je daroval Mlinopek. Učenke so zbrale 484,49 evrov, kar bo namenjeno potrebam socialno ogroženih učencev naše šole.

Vodja projekta Popestrimo šolo,
Renata Ropoša Januš

Naše prostovoljke ob stojnici v Maksimusu (Foto: Renata Ropoša Januš)

EVROPSKI DAN JEZIKOV

Ob evropskem dnevu jezikov, 26. septembra, smo v okviru projekta Popestrimo šolo na naši šoli organizirali delavnico francoskega jezika, ki jo je vodila profesorica Lidija Kos z dijakinjama z Gimnazije Ljutomer. Učenci so imeli priložnost spoznati nekaj osnovnih fraz in spregovoriti v francoskem jeziku. Ta praznik smo obeležili tudi z eTwinning projektom »Tongue Twisters«, ki smo ga izvajali v okviru tujejezičnega kluba. V sodelovanju s 15 šolami iz 13 evropskih držav smo se urili v tujih »lomilcih jezika«.

Vodja projekta Popestrimo šolo,
Renata Ropoša Januš

Učenci spoznavajo francoščino. (Foto: Renata Ropoša Januš)

KROMPIRJEVE POČITNICE

V času jesenskih počitnic smo pri Popestrimo šolo ustvarjali na temo netopirjev. Po ustvarjalni delavnici smo se odpravili na grad, kjer smo s pomočjo Mojce in Nataše izvedli veliko zanimivosti o teh majhnih sesalcih, ki prebivajo globoko v grajskih kletih. Po učni uri je sledila igra v naravi. Naše izdelke smo razstavili ob vznožju stopnišča naše šole.

Vodja projekta Popestrimo šolo,
Renata Ropoša Januš

V počitnicah smo ustvarjali, se učili in igrali. (Foto: Renata Ropoša Januš)

OČISTIMO SLOVENIJO

V sklopu eko aktivnosti na naši šoli smo se z učenci udeležili vseslovenske čistilne akcije Očistimo Slovenijo. Naša pot nas je vodila skozi »Bežanovo grabo« in po »Bajni« nazaj do nogometnega igrišča. Žal smo poleg množice odpadkov naleteli še na divje odlagališče in večjo količino embalaže strupenih snovi v naravi. Na poti domov so nas razveselili jurčki, ki smo jih našli ob cesti. Naš trud je bil poplačan z malico na igrišču, ki nam jo je pripravila Občina Grad.

Vodja projekta Popestrimo šolo,
Renata Ropoša Januš

Pripravljeni na akcijo ... (Foto: Mateja Hladen)

NOGOMETAŠI OŠ GRAD DOSEGLI 2. MESTO

V sredo, 7. 1. 2018, je na OŠ Grad potekalo sektorsko tekmovanje v nogometu za starejše dečke. Sodelovale so štiri šole, in sicer OŠ Kuzma, OŠ Grad, OŠ Cankova in OŠ Sv. Jurij. V naši ekipi so sodelovali tudi učenci 5. razreda in zasedli odlično 2. mesto.

Športna pedagoginja: Anita Horvat

Ekipa OŠ Grad je zasedla odlično 2. mesto. (Foto: A. Horvat)

DEJAVNOSTI V TEDNU OTROKA NA OŠ GRAD

Teden otroka je letos potekal od 1. 10. 2018 do 7. 10. 2018. Slogan letošnjega tedna otroka je bil »prosti čas«. Učencem je bila preko šolskega radia posredovana poslanica ob tednu otroka, pesem Ferija Lainščka Prosti čas.

V ponedeljek, 1. 10. 2018, nas je obiskala ga. Brina Vlaj, psihologinja na OŠ IV Murska Sobota. Je invalidna oseba in je učencem predstavila svojo življenjsko zgodbo. Učenci so na ta način spoznavali drugačnost in po koncu predstavitve povedali, da so si življenje invalidne osebe predstavljali drugače, predvsem pa težje. Spoznali so, da tudi invalidne osebe lahko hodijo v službo, počnejo marsikatero stvar in živijo kvalitetno življenje.

Mlajši učenci so v tem tednu ustvarjali iz naravnih plodov. Izdelke so razstavili v spodnjih prostorih šole.

Učenci 5. razreda so se odpravili v Krajinski park Goričko, kjer so spoznavali rastlinstvo, imeli pa so tudi delni naravoslovni dan iz zdravstvenih vsebin.

V petek, 5. 10. 2018, so imeli učenci 6. razreda zdravniški pregled. Na šoli smo gostili izvajalce projekta »Zvitorepec se vrača«. Ti so nam pripravili razstavo. Izvedli so dve lutkovni predstavi, in sicer za mlajše učence in otroke vrtca Modri kralj Inus, za starejše pa Časovni stroj. V predstavah so sodelovale tudi invalidne osebe, tako da so otroci spoznavali drugačnost tudi v igralskih vodah.

Vsi učenci so imeli v četrtek športni dan, ob koncu tedna otroka pa smo pripravili kostanjev piknik.

Učenci so v tem tednu lahko tudi aktivno sodelovali pri sestavi jedilnika za malico in kosilo.

Mentorica šolske skupnosti: Tanja Kranjec

PREDSTAVITEV KNJIGE

Učenci šole Grad so ob koncu lanskega šolskega leta sodelovali na mednarodnem literarnem natečaju Mestne občine Schwanenstadt v Gornji Avstriji.

Tema razpisa je bila slikanica v formatu 21 x 21 cm, na temo prijateljstva in sprejetosti, v obsegu 18 do 22 strani.

Slikanice je ustvarjalo več učencev, najbolj uspešna sta bila Melisa Horvat in Renej Fujs.

Melisa je napisala čudovito pravljico o fantu, katerega mati in oče nista marala.

Namesto da bi skrbela zanj, sta ga silila v krajo. Ko ga je policaj ujel, mu je uspelo pobegniti iz zapora. Taval je po gozdu in srečal volka, ki ga je sprejel za prijatelja. Med tavanjem po gozdu sta naletela na čudežno drevo. S pomočjo čarobne vejice, polne zlatnikov, sta prišla do kraljestva živali, kjer ... Slikanica je razstavljena na sedežu Mestne občine Schwanenstadt v Gornji Avstriji, kjer si jo lahko ogledate.

In ker slikanica bralca nagovarja z besedo in sliko, je svoj delež prispeval tudi Renej, ki je zgodbe opremil z ilustracijami. Staršem in učencem šole smo knjigo predstavili v okviru letošnjih dnevov Evropske kulturne dediščine, ko je KP Goričko gostil pisateljico in publicistko, gospo Deso Muck.

Mentorica: Marija Štesl

Melisa Horvat in Renej Fujs z mentorico učiteljico Marijo Štesl na predstavitvi knjige (Foto: Arhiv OŠ Grad)

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

Tradicionalni slovenski zajtrk je osrednje dogajanje Dneva slovenske hrane in ga vsako leto obeležujemo tretji petek v novembru. Tudi tokrat smo posebej poudarili pomen zdravega prehranjevanja in zagotavljanja hrane iz Slovenije. Naše zdravje je na daljši rok možno ohraniti s pravilno prehrano in primerno telesno aktivnostjo. Pomembno je, da s tem osveščamo že najmlajše otroke, ki nato svoje navade ohranijo tudi v kasnejših letih. Z zajtrkom že zjutraj zagotovimo telesu dovolj energije za dobro delo in igro ter učinkovito razmišljanje, sočasno pa zagotovimo dovolj gradbenih snovi, potrebnih za zdravo rast in razvoj. Zajtrk

zaužijemo zjutraj, potem ko se zbudimo naspani, se umijemo in poženemo telo v tek z nekaj razgibalnimi vajami. Za uspešno delo v šoli je pomembno, da zajtrkujemo še pred začetkom prve šolske ure.

Urška Golob Virag

Ravnatelj in županja na zajtrku (Foto: OŠ Grad)

Učenci so spoznali slovenski tradicionalni zajtrk (Foto: OŠ Grad)

DELAVNICE V ŠTEVANOVCIH

Naša šola že vrsto let sodeluje z DOŠ Števanovci. V četrtek, 22. 11. 2018, smo jih z učenci 5. razreda obiskali pri pouku. Ogledali smo si muzejsko zbirko o Železni zavesi ter sodelovali v delavnicah. V mešanih skupinah so učenci spoznavali jezik, sodelovali v igrah nekoč ter tekmovali v sestavljanju sestavljanek. Dan smo zaključili z domačim kosilom.

Obiskali smo DOŠ Števanovci. (Foto: U. Golob Virag)

Ogledali smo si muzejsko zbirko o Železni zavesi. (Foto: U. Golob Virag)

Urška Golob Virag

EKO DAN

Prvo delovno soboto, 29. septembra 2018, smo na OŠ Grad organizirali EKO dan. Učenci so po razredih pripravljali kulinarne dobrote in izdelovali izdelke, ki smo jih ponujali na bazarju, ki je bil 30. 11. 2018. Ob koncu dejavnosti je sledilo poročanje razredov in težko pričakovana degustacija ter ogled izdelkov.

Dejavnosti po razredih:

1. razred: sadna solata
2. razred: sadna nabodala
3. razred: zelenjavni namazi
4. razred : vrtnarjenje
5. razred: zeliščni čaji in zeliščne soli
6. razred: vegeta in slana pita iz blitve
7. razred: kuhanje sokov
8. in 9. razred: balzam za ustnice, ognjičeva krema

Vodja EKO dneva: Mateja Hladen

Fantje 8. in 9. razreda so poskrbeli za ptičje krmilnice. (Foto: M. Hladen)

Učenci 6. razreda so spekli slastno pito iz blitve. (Foto: M. Hladen)

RENEJ FUJS

Državno S.K.I.F. prvenstvo za osnovne in srednje šole - Ihan-Domžale 2018 (Foto: Darjan Rošker)

Renej Fujs iz Radovcev obiskuje 7. razred Osnovne šole Grad. Od 1. razreda naprej trenira karate in na tekmovanjih že nekaj časa dosega vidne rezultate.

O njem je njegov trener Darjan Rošker zapisal naslednje:

Pred šestimi leti se je Renej Fujs vpisal v Shotokan karate-do klub Tromejnik-Kuzma. Najprej je skrivnosti začel spoznavati pri takratnemu glavnemu inštruktorju kluba Marjanu Solarju, 4.DAN. Sedaj pa pridno trenira pri glavnemu trenerju kluba Sensei Darjanu Roškerju, 6.DAN-RENSHI.

Renej se je v zadnjih dveh letih krepko spremenil v pozitivno smer. Na treningih je postajal resen, marljiv, delaven, kar dokazujejo rezultati na raznih tekmovanjih: Državnih S.K.I.F. prvenstvih Slovenije, na mednarodnih turnirjih doma in v tujini (Avstrija, Srbija, Češka, Italija ...) Da je uspešen na tekmovanjih, je tudi posledica sodelovanja na strokovnih seminarjih z domačimi inštruktorji in z vodilnimi S.K.I.F. japonskimi inštruktorji: Kancho Nobuaki Kanazawa, Shihan Manabu Murakami, 7.DAN, Shihan Rikuta Koga, 9.DAN ... ter seveda na pripravi državnih S.K.I.F. reprezentance Slovenije.

Največja pozitivnost pri Reneju je, da se ne obremenjuje z rezultati, ampak želi na vsakem tekmovanju doseči maksimum izvajanja ali kate ali kumiteja (borbe). Posledica takšnega pristopa pa so tudi rezultati, naj omenim samo nekaj letošnjih rezultatov:

DRŽAVNO S.K.I.F. PRVENSTVO SLOVENIJE:

2. mesto Kate posamezno Starejši dečki A
1. mesto Kate posamezno Mlajši dečki A
2. mesto Kumite posamezno Mlajši dečki - 40 kg

DRŽAVNO S.K.I.F. PRVENSTVO ZA OSNOVNE IN SREDNJE ŠOLE

2. mesto Kate posamezno Mlajši dečki A
3. mesto Kate posamezno Starejši dečki A
1. mesto Kumite posamezno Mlajši dečki A

2. POKALNI S.K.I.F. TURNIR DOMŽALE 2018

3. mesto Kate posamezno Mlajši dečki A
1. mesto Kumite posamezno Mlajši dečki + 40 kg

MEDNARODNI TURNIRJI V TUJINI - SRBIJA

ČOKA - 2. mesto Kate posamezno Mlajši dečki A

JAGODINA - 3. mesto Kate posamezno Mlajši dečki A

S.K.I.F. GRAND PRIX - ČEŠKA

4. mesto Kate posamezno Mlajši dečki A

S svojimi rezultati in aktivnostmi je med kandidati državne S.K.I.F. reprezentance Slovenije na SVETOVNEM S.K.I.F. PRVENSTVU, katero bo od 15. do 22. julija 2019 na Češkem - Hradec Kralove.

Pri tem pa ne smem pozabiti na njegove starše, kateri so izredno pozitivni in mu pomagajo na vsakem koraku. In pri Reneju se je potrdilo, kako pozitivno deluje trikotnik klub-član-starši.

Grand Prix Češka - Hradec Kralove 2018 (Foto: Darjan Rošker)

Srbija-Čoka 2018 (Foto: Darjan Rošker)

Renej, star si 12 let in se že polovico svojega življenja ukvarjaš s karatejem. Kdo te je spodbudil k temu, da si se začel ukvarjati s to disciplino?

Že 6 let treniram Shotokan karate-do, ki je najbolj razširjena oblika karateja. Že pred vstopom v šolo me je povsem navdušil film The Karate Kid, pri katerem sem neizmerno užival. K temu, da bi pa sam začel trenirati karate, pa sta me spodbudila moja starša.

Kako pogosto imaš treninge in kje?

Treningi so vsak torek in petek v Kuzmi. V času, ko pa se pripravljamo na kakšen izpit in tekmovanja, pa so treningi intenzivnejši in večkrat na teden ter jih obiskujem poleg Kuzme še na Cankovi in v Gornjih Petrovcih.

Kako si sledijo pasovi po barvah in kateri pas si ti do sedaj dosegel?

Pri belem pasu si najprej sledita prva in druga rdeča črtica. Sledijo rumeni, oranžni, zeleni, modri, vijolični, rjavi pas s

prvo, drugo in tretjo črno črtico, nato črni pas. Do sedaj sem prišel do rjavega pasu z drugo črno črtico.

Tekom let si zelo hitro napredoval in se udeležil številnih tekmovanj v Sloveniji in v tujini. Kar nekaj medalj se je že nabralo v tvoji zbirki. Si na katere še posebej ponosen? Tekmuješ raje posamezno ali skupinsko? Raje v katah ali borbah?

V moji zbirki je že 42 medalj; 10 zlatih, 21 srebrnih in 11 bronastih. Najbolj sem ponosen na zlato medaljo, ki sem si jo pridobil v Srbiji v Čoki lani oktobra v katah. Tudi na osvojenem 3. mestu v katah letos v Srbiji v Jagodini sem ponosen in na pridobljeno 4. mesto v katah na Češkem v kraju Hradec Kralove. Raje tekmujem posamezno in v katah, čeprav so mi tudi borbe v zadnjem času pravi izziv.

Ti uspeva usklajevati šolske obveznosti, treninge, tekmovanja? Ti pri vsem tem ostane še kaj prostega časa?

Zaenkrat mi še uspeva. V kolikor pa imam včasih veliko učenja, se kakšnega seminarja tu in tam ne udeležim. Ampak nekaj prostega časa mi vseeno ostane. Preživim ga ob računalniku ali pa se gibam v naravi.

Za tvoje uspehe so prav gotovo v veliki meri zaslužni tvoji starši. Te običajno spremljajo na seminarjih, tekmovanjih?

Starši me vseskozi podpirajo in so ponosni name. Na seminarjih me sicer redkeje spremljajo. Na tekmovanjih pa so bili skoraj vedno prisotni, ko sem bil še mlajši tekmovalc, zdaj pa so poleg, ko jim čas dopušča.

Misliš, da si s svojimi uspehi za karate uspel navdušiti še koga?

Karate je letos začel trenirati tudi moj mlajši brat Rijan, ki obiskuje 1. razred. Že od nekdaj me je zelo rad opazoval pri vadbi, posebej pa ga navdušujejo moje medalje.

Tvoji cilji za naprej?

Biti uspešen v šoli, doseči črni pas, prejeti tudi kakšen pokal in doseči kakšno medaljo na svetovnem prvenstvu na Češkem v letu 2019.

Renej, zahvaljujem se ti za pogovor in ti tudi nadalje želim veliko dobrih ocen ter dobrih rezultatov na tekmovanjih tako na domačih tleh kot v tujini. Bodi vztrajen in uspešen še naprej, občani Občine Grad pa bomo ponosno navijali zate.

Darjan Rošker in Štefanija Fujs

Državno S.K.I.F. prvenstvo Slovenije - Ruše 2018 (Foto: Darjan Rošker)

Opravljen izpit za 2. črno črtico na rjavem pasu, julij 2018. Na sliki od leve proti desni so: D. Rošker, I. Čerič, R. Fujs, J. Rošker Trajbar. (Foto: M. Fujs)

Andreja in Tadej Jug

ANDREJA IN TADEJ

*“V življenju obstaja samo ena sreča:
ljubiti in biti ljubljen.”
(George Sand)*

V želji, da podariva ljubezen drug drugemu, sva se Andreja Ferko iz Vidoncev in Tadej Jug iz Gornjih Črncev odločila, da stopiva na skupno življenjsko pot. Mož in žena sva postala 21. julija 2018. Nevestina priča je bila Petra Pilaj, ženinova pa Alojz Marič. Civilni del poroke je potekal v poročni dvorani gradu Grad, poročna sveta maša pa je bila v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Slavje se je nadaljevalo v gostišču Majcan v Rankovcih. S tem pomembnim korakom v najinem življenju sva postala še bolj povezana, uživava v dragocenih skupnih trenutkih in se veseliva prihodnosti.

Nina in Aleš Markoč

NINA IN ALEŠ

Poroka je znamenje ljubezni, je želja v dvoje hoditi skozi življenje, se ob ljubljeni osebi postarati in pripravljen deliti dobro in slabo.

Po že minulem trinajstletju najinih skupnih poti je najina ljubezen dozorela in se močno vnela, zato sva se odločila, da življenjsko pot okronava s poroko. Za ta dan sva si izbrala 21. julij 2018. Oba, Nina Tanacek in Aleš Markoč, sva iz vasi Dolnji Slaveči. Nevestina priča je bila Simona Hudin in ženinova Monika Markoč. Od ženinovega doma smo se odpravili po nevesto. Najini luštni posvatbici Maja in Larisa z družbanoma Darjem in Mitjem pa sta plesali in “fešto gor držali”. Civilni obred je bil v poročni dvorani na gradu Grad, pred Bogom pa sva si najino ljubezen in zvestobo obljubila v evangeličanski cerkvi na Gornjih Slavečih. Na poročno slavje v številni koloni lepo okrašenih avtomobilov smo se odpeljali vse do Motela Čarda. Pričakali so nas muzikantje iz skupine D-dur, ki so lepo igrali do zgodnjega jutra. Po prečudovitem in nepozabnem dnevu in noči, preživeta z nepopisljivimi občutki sreče, sva se vrnila na Dolnje Slaveče. Na drugi dan smo nadaljevali in se naprej veselili ter obujali spomine na najin poročni dan.

Drage občanke in občani Občine Grad!

Naj bo vse leto 2019 obžarjeno z ljubeznijo in prijateljstvom,
polno malih presenečenj in presenetljivih radosti.
Drobnih nepričakovanih daril,
ganljivih in čudovitih objemov,
zašepetanih zahval in otroškega veselja.

**Mir in veliko vsega dobrega vam vsem želi
ravnatelj OŠ Grad, Viktor Navotnik,
skupaj s kolektivoma OŠ Grad in VVE Grad.**

*Ni res, da je eno samo sonce
in da samo ono greje.
Sonc je na Zemlji in nebu,
da jih nihče ne prešteje!*
(Tone Pavček)

Tako kot sonce greje, naj vas v letu 2019
vedno grejejo lepe misli in tople besede,
naj vas življenje vodi po zanimivih poteh,
naj vas spremljata sreča in pogum,
naj vas vežejo le iskrena prijateljstva,
in naj vas napolnijo nova doživetja.

**Vam skupaj z Olijem želijo
Danijela Krpič, Tadeja Krauthaker, Anita Špilak Benko,
Klement Kovač, Lidija Norčič in Suzana Kolmanko.**

Spoštovane Goričanke in Goričanci,

leto 2019 bo prav posebno leto, saj bomo praznovali stoletnico združitve
Prekmurja z matičnim narodom in tri desetletja, od kar meje Goriškega
več ne nadzirajo stražarji z orožjem po tem, ko je padla železna zavesa
v Evropi. Svoboda gibanja, prijateljstvo in sobivanje so vrline ljudi, ki
čutijo ljubezen do sosedov in narave. Ta nas obdaja na vsakem koraku
in prav je, da smo spoštljivi in nežni do nje, kadar pridelujemo hrano,
se vozimo, sprehajamo in nabiramo naravne dobrine. Podnebne spre-
membe nas opozarjajo, da marsikdaj ravnamo narobe, zato je skrajni
čas, da se skupaj učimo prepoznavati delovanje zakonov narave in se
jim prilagodimo v dobro ohranjene raznoživosti in našega zdravja. To
smo dolžni našim vnukom, ki so nam zaupani živi svet.

Vabim vas, da obiskujete dogodke in razstave na gradu, ki jih načr-
tujemo za vse nas s ciljem še naprej ohranjati ravnovesje med naravnim
in kulturnim okoljem.

Želim vam prijazno leto 2019 in polno čudovitih doživetij.

Stanislava Dešnik, direktorica Javnega zavoda Krajinski park Goričko

Dragi prijatelji.

Ob zaključku leta in v pričakovanju prehoda v novo obdobje se ustavimo ob zadnjih vrsticah cerkvene knjige Codex Iuris Canonici, kjer je zapisano: »Blagor duš mora biti v Cerkvi vedno najvišji zakon.« Omenjeno navodilo za Cerkev je pravzaprav navodilo za človeka. Najvišji zakon za nas je skrb za blagor duš. Prijaznost do duše se ne kaže v tem, če se teži po lastni sreči, ampak če se živi za dobro Boga in našega bližnjega. V tem območju se tudi rojeva krščansko veselje. Z vidika večnosti je najdragoceneje, če smo komurkoli uspeli pomagati, da si je postal »dober z Bogom«.

Vsem ljudem dobre volje želim, da bi dobro brali znamenja časa, še posebej med prazniki, in iz dneva v dan odkrivali najboljše odločitve za blagor duš.

Marko Magdič, župnik Župnije Grad

»Potuj z malo prtljage. Sreča se rada izgubi med prtljago!« (Pam Brown)

Spoštovane občanke in občani Občine Grad!

Pred vrati je spet novo leto, leto 2019!

Vanj bomo stopili obdani z mnogimi lepimi željami, ki jih bomo ob stisku roke izrekli drugim ali jih sami prejeli. V svoji najgloblji notranjosti pa si bomo tudi sami želeli predvsem srečo. Kje jo bomo iskali? Če jo želimo najti, moramo vedeti, da se sreča ne skriva v vidnih, materialnih stvareh. Skriva se v tistih nevidnih vrednotah, ki bivajo v naši notranjosti in so plod naše srčnosti. Zato jim dovolimo, da kljub vsem našim predsodkom, zavisti in egoizmu privrejo na plan in osrečijo nas ter sočloveka. Pa bo leto 2019 res SREČNO LETO!

Simona Prosič Filip, evangeličanska duhovnica iz Gornjih Slaveč

Spoštovane občanke in občani Občine Grad, prijateljice in prijatelji!

Tako kot vsako leto sem tudi tokrat počaščen in vesel, da lahko s kratkimi mislimi soustvarjam glasilo, ki ga vsi zelo radi prebiramo. Še naprej pa si srčno želim skupaj z vsemi vami soustvarjati tudi za vse nas zdravo, prijazno in mirno okolje, v katerem živimo. Vsem Vam želim zato zdravja. V prvi vrsti osebnega zdravja. In takoj za tem zdravja, dobrega počutja v vaših družinah in med vam dragimi ljudmi. Če smo zdravi, imamo vse, pravi stara misel. In če živimo v zdravem družinskem okolju, potem imamo zdravja še več, lahko pristavimo mi. Potrudimo se zato še naprej, da bomo skrbeli za svoje in za zdravje svojih družin, svojega ožjega okolja. In to zdravje, ki nam ga želim res v obilju, prenesimo potem v obliki prijazne misli, besede in dejanj tudi v svoje širše okolje. Okolje namreč na številnih ravneh to zdravje, to našo prijaznost, našo bližino, naklonjenost še kako rabi. Zato povezujmo, združujmo, pomirjajmo, tolažimo, razveseljujmo in nasploh skrbimo, da bo čim več zdravega med nami na vseh ravneh.

Naj nas ob tem delu spremlja tudi lepa, nova pesem Vlada Kreslina, ki pravi – »Vse se dá«. Zdravo in srečno 2019 na vseh ravneh!

Simon Sever, evangeličanski duhovnik v Bodoncih

PRAZNIČNI DECEMBER V OBČINI GRAD

POSTAVITEV BOŽIČNO NOVOLETNE JELKE NA DOLNJIH SLAVEČIH

Tudi letos je ŠRD Dolnji Slaveči poskrbelo, da se po vasici vije čarobno praznično vzdušje. 2.12.2018, na prvo adventno nedeljo smo se zbrali pred gasilskim domom in postavili božično-novoletno jelko.

GASILSKO MLADINO PGD DOLNJI SLAVEČI JE OBISKAL MIKLAVŽ

Zbrali smo se v gas. domu, gledali risanko, jedli pico, na koncu pa sta prišla Sv. Miklavž in Parkelj ter prinesla darila.

Navodila sv. Miklavža

BOŽIČNI BAZAR NA OŠ GRAD

Otroci so skupaj z učitelji pripravili zanimiv kulturni program.

Na stojnicah so bili božični izdelki.

SV. MIKLAVŽ V CERKVI MARIJE VNEBOVZETE PRI GRADU

Veselje ob prihodu sv. Miklavža

Sv. Miklavž je pozdravil otroke.

DRUŠTVO DŠKT LUKAJ MOTOVILCI JE POBUDNIK OBISKA SV. MIKLAVŽA OD HIŠE DO HIŠE

Obisk otrok v vasi Motovilci

Miklavž je obiskal tudi občinsko upravo.

OBČINA GRAD JE PRIPRAVILA MIKLAVŽEVANJE ZA SVOJE MALE OBČANE

Predstava gledališča Kukuc - Mali Polhec

Veselje ob vstopu sv. Miklavža v dvorano.

Miklavževa stojnica

Praznično veselje

Miklavž je prinesel darila.

Sv. Miklavž in županja

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

**Naj bodo dnevi, ki so pred vrati, lepi,
naj bodo trenutki praznični, posuti z iskricami sreče,
ljubezni in topline ter polni veselega pričakovanja.**

Blagoslovljen božič!

**V novem letu vam želimo vse dobro.
Da boste imeli čas za družino, prijatelje in sosede.**

Da boste dobri do sebe in drugih.

Da bo vaša stalna sopotnica

in prijateljica PRAVIČNOST

ter da boste POLNI UPANJA.

**Da bomo ostali prijazno povezani in zadovoljni
v družbi drug drugega!**

Naj bo dobro leto 2019!

**Županja Cvetka Ficko z občinsko upravo,
svetniki, režijskim obratom in
uredniški odbor Informativnega glasila Občine Grad**